

YMPÄRISTÖLUPAHAKEMUS ELÄINSUOJALLE

(Viranomaisen täyttää) Diaarimerkintä 234/11.01.00/2022 Hakemus on tullut vireille 16.6.2026	Viranomaisen yhteystiedot Keurusselän ympäristönsuojelujaosto, Keuruuntie 22 A 2, 42700 Keuruu
--	---

1. TOIMINTA JOLLE LUPAA HAETAAN

Lyhyt kuvaus toiminnasta Kyseessä on hevostalli pohjavesialueella
Kyseessä on ☒ uusi tai vailla YSL:n mukaista lupaa oleva toiminta (YSL 27 §) ☐ toiminnan olennainen muuttaminen (YSL 29 §) ☐ luvan muuttaminen (YSL 89 §) ☐ direktiivilaitoksen luvan tarkistaminen (YSL 81 §) ☐ toiminnan aloittamislupa (YSL 199 §) ☐ muu syy, mikä?
Uuden tai laajennetun toiminnan suunniteltu aloitusajankohta Kyseessä on jo toiminnassa pitkään ollut talli ja yritys
Perustelut toiminnan aloittamiseksi ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta sekä esitys vakuudeksi ks. edellinen kohta ☐ perustelut toiminnan aloittamiseksi ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta sekä esitys vakuudeksi on esitetty liitteessä nro
Määräaikaisen toiminnan kesto ja lopettamisajankohta

2. HAKIJAN YHTEYSTIEDOT

Hakijan nimi tai toiminimi Erkki Laakso	Kotipaikka Keuruu	Postiosoite ja -toimipaikka Hoskarintie 24
--	----------------------	---

Puhelinnumero [REDACTED]	Sähköpostiosoite [REDACTED]	Y-tunnus	
Yhteys henkilön nimi Hanna Laakso	Postiosoite ja -toimipaikka Hoskarintie 24	Puhelinnumero [REDACTED]	Sähköpostiosoite [REDACTED]
Laskutusosoite (postiosoite tai verkkolaskuosoite)			

3. ELÄINSUOJAN YHTEYSTIEDOT

Eläinsuojan/tilan nimi Myllypelto-tila	Käyntiosoite Hoskarintie 24, 42560 Pohjoisjärvi		
Yhteys henkilön nimi Erkki Laakso	Postiosoite ja -toimipaikka sama kuin yllä	Puhelinnumero	Sähköpostiosoite

4. TIEDOT KIINTEISTÖISTÄ, NIIDEN OMISTAJISTA JA HALTIJOISTA

Kiinteistötunnus ja kunta Myllypeltotila 249-408-23-0, Keuruu
Kiinteistön omistaja ja yhteystiedot Hanna ja Ville Laakso
Kiinteistön haltija (jos eri kuin omistaja) ja yhteystiedot
☐ tarkemmat tiedot on esitetty liitteessä nimeltä: Ympäristölupahakemuksen saatteeksi

5. YLEISKUVAUS TOIMINNASTA SEKÄ YLEISÖLLE TARKOITETTU TIIVISTELMÄ LUPAHAKEMUKSESSA ESITETYISTÄ TIEDOISTA

Ks. yleiskuvauksen sisältö täyttöohjeen kohdasta 5	
Ratsastustalli toimii pohjavesialueella ja vähentää hevosia vastataakseen ympäristölainsäädännön vaatimuksiin. Hevosmäärä on jatkossa korkeintaan 18 hevosta, mikä mahdollistaa toiminnan sekä eläinten hyvinvoinnin, että vesistönsuojelun näkökulmasta. Samalla pyritään ottamaan huomioon maiseman säilyttäminen maakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella.	
☒ Yleiskuvaus toiminnasta on esitetty liitteessä nro	Ympäristölupahakemuksen saatteeksi
☐ Yleisölle tarkoitettu tiivistelmä on esitetty liitteessä nro	

6. TOIMINNAN NYKYISET LUVAT, ILMOITUKSET, LAUSUNNOT YM.

	Antopäivämäärä	Viranomainen
☐ 1. Ympäristölupa		
☐ 2. Sijoituspaikkalupa (terveydenhoitolaki) Sijoituslupa (terveydensuojelulaki)		
☐ 3. Naapuruussuhdelain mukainen sijoitusratkaisu		
☐ 4. Lupa jäteveden johtamiseksi ojaan tai maahan (vesilaki)		
☒ 5. Sopimus jätevesien johtamiseksi yleiseen viemäriin (vesihuoltolaki)	2019	Keuruun vesi
☐ 6. Muut luvat tai vireillä olevat asiat		
Liitteenä on viimeisin päätös seuraavista (ainoastaan yksi): ☐ ympäristölupa ☐ sijoituslupa/sijoituspaikkalupa ☐ ympäristönsuojelulainsäädännön voimaannpanosta annetun lain mukainen luvan hakemista koskeva ratkaisu		

7. TIEDOT ELÄINSUOJAN TOIMINNASTA JA TUOTANNOSTA

7.1 Eläinten määrä	Nykytilanne (kpl)	Tuleva tilanne (nykytilanne + laajennus, tilaa enintään kpl)	Tuotanto vuodessa laajennuksen jälkeen: tuotettujen tuotteiden määrät vuodessa (esim. kg maitoa, kg lihaa (teuraspainona) tms.)
Tiedot naudoista, hevosista, sioista ja siipi-karjasta esitetään liitelomakkeella 7.1.	25 hevosta	18 hevosta	
Vuohia tai uuhia			
Muita, mitä:			
7.2 Tuotannon laatu Tilalla on sopimus luonnonmukaisesta tuotannosta ☐ eläintuotannossa ☐ kasvintuotannossa			
Tilalla on sopimus luonnonmukaiseen tuotantoon siirtymisestä ☐ eläintuotannossa ☐ kasvintuotannossa			
Lisätietoja tai selostus muista eläinsuojaan liittyvistä toiminnoista tilalla (ja niiden haltijoista, jos eri kuin hakija) kuten kotiteurastamo, juustola, vihanneskuorimo tms. Lisäselvitykset liitteeksi.			
☐ Tiedot on esitetty liitteessä nro			

8. LANNAN KÄSITTELY JA VARASTOINTI

8.1 Eri lannankäsittelymenetelmiin kuuluvien eläinten määrät lajeittain (tuleva tilanne)

Lietelannalla

Kuivikelantamenetelmällä 15

Kuivikepohjalla

8.2 Lietelannan käsittelyä koskevat tiedot

Jos tilalla on useita lietesäiliöitä, tiedot ilmoitetaan liitelomakkeella 8.2.

	Nykyiset säiliöt (m³)	Rakennettavat säiliöt (m³)
Lietesäiliöiden tilavuudet		
Lietekuilujen kokonaistilavuudet		
Lietekuilujen hyötytilavuudet		
Muu säiliötilavuus (esim. osuus yhteislantalasta, etäsäiliö, vuokrasäiliö, sopimus jne.)		
Lietetilavuudet yhteensä		
Lietesäiliöiden rakenteiden (kate, pohja, seinä) materiaalit		
Lietesäiliöstä on katettu seuraavat säiliöt	(% katettu)	(% katettu)

Täytetäänkö lietesäiliö altapäin? ☐ kyllä ☐ ei

Lietekuilujen toiminta ☐ padotus ☐ valutus

☐ imulannan poisto

☐ muu, mikä?

☐ Jos lietekuiluja esitetään hyväksyttäväksi lannan varastointitilavuuteen, lietekuilujen kokonaistilavuus ja hyötytilavuus laskentaperusteineen on esitetty liitteessä

8.3 Kuivikelannan ja virtsan käsittely

Jos tilalla on useita kuivalantaloita, tiedot ilmoitetaan liitelomakkeella 8.3.

	Nykyiset varastot	Rakennettavat varastot
--	-------------------	------------------------

Virtsa imeytetään kuivikkeisiin	☒ kyllä ☐ ei	☐ kyllä ☐ ei
Kuivikemateriaali	turve	
Virtsaäiliöiden tilavuus (m³)		
Virtsaäiliöiden rakenteiden (kate, pohja, seinä) materiaalit		
Virtsaäiliöistä katettu seuraavat	(% katettu)	(% katettu)
Lantalan pinta-ala (m²)	72	
Lantalasta katettu (m²)	72	
Lantalan reunojen korkeus (cm)	150	
Lantalan ajoluiskan korkeus (cm)	-	
Lantalan rakenteiden (kate, pohja, seinä) materiaalit	betonipohja, peltikatto	
Kompostointialustan pinta-ala (m²)	72	
Reunan korkeus (cm)	150	
Kompostointialustan pohjamateriaali	betoni	
Lantalan kuormauslaatan pohjamateriaali ☒ ei kuormauslaattaa		kuormauslaatta
8.4 Kuivikepohjat ja kestokuivikepohjat		
Jos tilalla on useita kuivikepohjia, tiedot ilmoitetaan liitelomakkeella 8.4.		
Kuivitusjärjestelmä ☒ kestokuivikepohja ☐ täyskuivikepohja ☐ osakuivikepohja ☐ erillinen makuualue ja ruokintapaikka ☐ vinokuivikepohja ☐ makuuparsijärjestelmä ☐ muu, mikä?		
Kuivitetun alueen pinta-ala (m²)	19 x 3m x 3m = 171m²	
Kuivikkeen paksuus (cm)	15	
Kuivikepohjan reunojen korkeus (cm)	30	
Reunojen materiaali	betoni	
Kuivikemateriaali	turve	
Lattiarakenteen materiaali	betoni	

Tyhjennyskertojen lukumäärä (krt/vuosi)	tyhjennetään tarvittaessa
Poistetun kuivikepohjan varastointipaikka (täydennä kohta kuivikelannan varastointi tai lannan muu käsittely)	lantala
8.5 Lannan muu käsittely	
Selostus esim. lannan kompostoinnista, separoinnista tai ilmastuksesta	
Lanta kompostoituu osin lantalassa.	

9. LAIDUNNUS JA JALOITTELUALUEET

9.1 Laiduntaminen		
Selostus siitä, kuinka paljon ja mitä eläimiä laidunnetaan (eläinlajit ja määrät)		
Laidunala (ha)	Eläimiä pidetään laitumella	kk vuodessa
Eläimet pidetään laidunkaudella öisin	☐ ulkona	☐ sisällä
Laitumet tai osa niistä rajoittuvat vesistöön	☐ kyllä	☐ ei
Eläinten juottaminen on laitumilla järjestetty seuraavasti (selostus)		
Onko laitumella pysyvä ruokintapaikka (jos on, sijainti liitekarttaan)	☐ kyllä	☐ ei
Ruokintapaikan etäisyys vesistöön	m, valtaojaan	m
Ruokintapaikalla syöviä eläimiä	kpl	
Onko laitumella kiertävä ruokintapaikka	☐ kyllä	☐ ei
Jos on, sen käyttöaika on kesässä	vrk, kerralla	vrk
9.2 Jaloittelualueet / ulkotarhat		
Jaloittelualueella/ulkotarhassa olevien eläinten määrä ikäluokittain		
18 aikuista hevosta		
Jaloittelualueen/ulkotarhan käyttöaika vuodessa	päivällä ympäri vuoden	
Jaloittelualueen/ulkotarhan kokonaispinta-ala (m²)	yhteensä vähintään 3,5ha (rannat pois lukien)	
Tiivispohjaisen ja muun alueen pohjamateriaalit ja pinta-alat (m²)	maapohja	
Reunuksen korkeus (cm, tiivispohjainen alue)		
Ruokintapaikan pinta-ala (m²)	6	

Ruokintapaikan pohjamateriaali	maapohja
Ruokintapaikka on katettu	☐ kyllä ☒ ei
Selostus tiivispohjaiselle alueelle tulevan lannan siirtämisestä ja varastoinnista tarhat siivotaan säännöllisesti	
Selostus virtsan ja sadevesien kokoamisesta	
Kaivojen koko	m ³ ja jäteveden jatkokäsittely

10. MAITOHUONEEN JA ELÄINSUOJAN JÄTEVEDET

	Maitohuoneen jätevedet	Muut pesuvedet	WC-vedet
Jätevesien määrä (m ³ /a)			
Mihin jätevedet johdetaan?		yleinen viemäri / pullokaivo	yleinen viemäri / pullokaivo
Mahdollisen umpisäiliön tilavuus (m ³)			

11. SÄILÖREHUN VARASTOINTI

	Säilörehun valmistuspaikka				
	Torni	Laakasiilo	Auma	Pyöröpaalaus	Muu, mikä?
Tuoreena (t/a)					
Esikuivattuna (t/a)					
Puristeneste johdetaan	☐ umpikaivoon ☐ virtsa- tai lietesäiliöön ☐ muualle, minne?	☐ umpikaivoon ☐ virtsa- tai lietesäiliöön ☐ muualle, minne?	☐ umpikaivoon ☐ virtsa- tai lietesäiliöön ☐ muualle, minne?	☐ umpikaivoon ☐ virtsa- tai lietesäiliöön ☐ muualle, minne?	☐ umpikaivoon ☐ virtsa- tai lietesäiliöön ☐ muualle, minne?
Säiliön tilavuus (m ³)					
Auman pohjan materiaalit					
Selostus talteenotetun puristenesteen käytöstä					

12. LANNAN, VIRTSAAN, PURISTENESTEEN YM. LEVITYS PELLOILLE TAI MUU KÄYTTÖ

Levitykseen käytettävissä oleva peltoala	15	ha, josta omaa	0	ha, vuokrapeltoa	15	ha,
sopimuspeltoa	15	ha				
☒ Jäljennökset vuokra- ja levityssopimuksista liitteenä			Ympäristölupahakemuksen liitteeksi			
Levitysajankohdat	Viikot keväällä maan sulettua ja syksyllä ennen 15.9.	% lantamäärästä 100				
Pohjavesialueilla on lannan levityspeltoa (ha) 0						
Lantaa viedään jalostettavaksi (m ³)						
Lanta viedään jalostettavaksi, minne?						
Lanta myydään, minne?						

13. POLTTOAINE- JA ÖLJYSÄILIÖT

Jos tilalla on useita polttoainesäiliöitä, tiedot ilmoitetaan liitelomakkeella 13.			
☐ Tilalla on oma polttoainesäiliö, jonka tilavuus on m ³			
Säiliö on varustettu			
☐ suoja-altaalla, tilavuus (m ³)	☐ katoksella	☐ lukituksella	☐ ylitäytönestimellä
☐ lapon estolaitteella	☐ 2-vaippasäiliöllä		
Tiedot polttoainesäiliön alustasta			
☐ maapohja			
☐ betonilaatta			
☐ muu, mikä?			
Tiedot tankkauspaikan päällystyksestä			
Tilalla on muita öljytuotteita enintään litraa, jotka säilytetään			
Polttoainesäiliöt on viimeksi tarkastettu paloviranomaisen toimesta (pvm)			
Lisätietoja			

☐ Tarkemmat tiedot on esitetty liitteessä nro

14. MUIDEN KÄYTETTÄVIEN AINEIDEN JA KEMIKAALIEN KULUTUS SEKÄ VARASTOINTI

☐ Tiedot on esitetty liitelomakkeella 14

15. TIEDOT TOIMINNAN SIJAINNIN Sijaintipaikasta, ympäristöolosuhteista, asutuksesta ja kaavoitustilanteesta

Pohjavesialueelle sijoittuvat toiminnot

koko tallitoiminta

Eläinsuojan tai etälantalan tms. vaikutusalueella sijaitsevien naapurien nimet, kiinteistötunnus, yhteystiedot

kaksi rajanaapuria

Kaavoitustilanne

Pohjoisjärven osayleiskaava

Muut lähialueen huomioonotettavat kohteet

maakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema, Kalmakosken pato, Iso Kirja -opisto

☒ Tarkentavat tiedot (esim. luettelo naapuritilojen omistajista, haltijoista ja muista vaikutusalueen kohteista osoitteineen)
on esitetty liitteessä Ympäristöluvan saatteeksi: LIITE 3

16. ARVIO TOIMINNAN PÄÄSTÖISTÄ JA VAIKUTUKSISTA YMPÄRISTÖÖN

Tiedot toiminnasta syntyvistä päästöistä (esim. haju, melu, pöly, ravinnepäästöt vesistöön ja maaperään), niiden vaikutuksista ympäristöön sekä toimenpiteistä päästöjen vähentämiseksi

ajoittaista melua, nitraattipäästöjä, joiden minimoimiseksi on tehty suunnitelma

Tiedot toiminnan ja ympäristövaikutusten tarkkailusta (mm. eläinsuojarakennusten ja lantavarastojen tiiveys, polttoainesäiliöiden kunto, talousvesikaivojen ja pohjaveden laatu, jätevesijärjestelmän toimivuus)

lantalan tiiviyyttä ja pohjaveden laatua tarkkaillaan mm. vesinäytteillä

☒ Tarkentavat tiedot on esitetty liitteessä Ympäristöhakemuksen liitteeksi

17. ARVIO TOIMINTAAN LIITTYVISTÄ RISKEISTÄ, ONNETTOMUUKSIEN ESTÄMISEKSI SUUNNITELLUISTA TOIMISTA SEKÄ TOIMISTA HÄIRIÖTILANTEISSA

yrityksellä on voimassaoleva turvallisuusasiakirja varautumiseen liittyen

☒ Tarkentavat tiedot on esitetty liitteessä Ympäristöluvan saatteeksi: LIITE 5

18. TIEDOT SYNTYVISTÄ JÄTTEISTÄ, MÄÄRISTÄ JA KÄSITTELYSTÄ

(Kuolleet eläimet, muovit, jäteöljyt, vanhat torjunta-aineet, akut, pilaantuneet rehut, vanhat loisteputket, metalliromut yms.)			
Jättenimike	Määrä (esim. t/a)	Käsittely	Toimituspaikka
paalimuovit		sekajätteeseen	
huonot paalit	max 50 kpl	aumataan ja levitetään peltoon	
sekajäte	n. 24 000L/a	sekajätteeseen	Lassila Tikanoja
rehupussit	n. 5 kg /a	kartonginkeräykseen	Yliaho
metalliromut	n. 100 kg/a	metallinkeräykseen	Yliaho
akut, patterit	muutamia	ongelmajäte	Yliaho
kuolleet eläimet	0-2 kpl/a	teurastus	teurastamo
lasi	n 0,5kg/a	lasinkeräys	Yliaho

☐ Tarkentavat tiedot on esitetty liitteessä nro

19. ARVIO PARHAAN KÄYTTÖKELPOISEN TEKNIIKAN SOVELTAMISESTA

(Poistokaasujen käsittely, lantalan kattaminen, lietteen ilmastus, lannan levitys yms.)

lantala on katettu kiinteällä peltikatolla, lantaa levitetään asianmukaisilla välineillä ympäristöä varjellen, lantalan eteen rakennetaan kiinteäpohjainen latausalusta, hule- ja valumavesien käsittelyyn laaditaan suunnitelma

☒ Tiedot on esitetty liitteessä Ympäristöluvan saatteeksi

20. TIEDOT MAATILAN VEDENHANKINNASTA

yleinen vesijohtoverkko

☐ Tiedot on esitetty liitteessä nro

21. TIEDOT LIIKENTEESTÄ JA LIIKENNEJÄRJESTELYISTÄ

(Mm. maidon, eläinten, lannan ja rehujen kuljetusten määrät esim. kertaa/viikko, oma ja muu liikenne)

turvekuorma tulee n. 4 krt/a, lannan kuljetus keskitetysti n. 4 vk/a, paaleja siirrellään traktorilla viikoittain, asiakasliikenne keskittyy arki-iltoihin, kisojen yhteydessä liikennettä on enemmän (n. 2 krt/a)

☒ Tiedot on esitetty liitteessä Ympäristöluvan liitteeksi

22. DIREKTIIVILAITOSTA KOSKEVAT LISÄTIEDOT

Pääasiallista toimintaa koskeva vertailuasiakirja ja päätelmät

☐ Tiedot on esitetty liitteessä nro

Esitys YSL 78 §:n mukaisiksi päästötaasoja lievemiksi päästöraja-arvoiksi perusteluineen

☐ Tiedot on esitetty liitteessä nro

Arvio perustilaselvityksen laatimistarpeesta

☐ Perustilaselvitys on esitetty liitteessä nro

Hakemukseen on liitettävä luvan tarkistamisen yhteydessä seuraavat tiedot:

☐ tiedot siitä, miten lupa vastaa päätelmien uusia vaatimuksia, on esitetty liitteessä nro

☐ tiedot siitä, miten toiminta vastaa ympäristönsuojelulainsäädännön uusia vaatimuksia, on esitetty liitteessä nro

☐ tiedot YSL 75 §:n 2 ja 3 momentin mukaisen arvioinnin tekemiseksi on esitetty liitteessä nro

23. HAKEMUKSEEN ON LIITETTÄVÄ:

- ☐ 1. Sijaintikartta 1:10 000 tai 1:20 000, josta ilmenee eläinsuojan paikka sekä lantaloiden ja ruokintapaikkojen sijainti
- ☐ 2. Asemapiirros, josta ilmenee eläinsuojien ja niihin liittyvien lantavarastojen, jaloittelualueiden, kaivojen ja jäteveden käsittelylaitteiden sijainti
- ☐ 3. Pohjapiirros 1:100 nykyisestä ja tulevasta eläinsuojasta sekä leikkauskuvat
- ☐ 4. Pohja- ja leikkauspiirrokset uusista lantavarastoista ja lietesäiliöistä sekä niiden sijaintikartta
- ☐ 5. Kartta laitumien sijainnista ja pysyvästä ruokintapaikasta
- ☐ 6. Jaloittelualueen/ulkotarhan asema- ja pohjapiirustukset, joista ilmenee myös valuma- ja suotovesien keräily
- ☐ 7. Peltokartat käytettävissä olevista viljelyalueista (omat, vuokra- ja sopimuspellot)
- ☐ 8. Kaavoitetulla alueella ote voimassa olevasta asema- tai yleiskaavasta ja kaavamääräyksistä
- ☐ 9. Luettelo eläinsuojan naapureista ja muista vaikutusalueen kohteista yhteystietoineen (omistajan ja haltijan nimi, osoite, kiinteistötunnus)
- ☐ 10. Kopio nykyisestä ympäristö- tai sijoituspaikkaluvasta
- ☐ 11. Todistus kiinteistön hallintaoikeudesta, esimerkiksi kopio vuokrasopimuksesta
- ☐ 12. Kopiot peltojen vuokrasopimuksista ja lannan levityssopimuksista
- ☐ 13. Vuokratuista lantavarastoista kopio vuokrasopimuksesta
- ☐ 14. Kopiot lannan jatkokäsittelyyn (esim. kompostointi- tai biokaasulaitos) toimittamista koskevista sopimuksista, josta ilmenee luovutettava lantamäärä ja luovutuspaikka
- ☐ 15. Maitohuoneen yms. jätevesien käsittelysuunnitelma
- ☐ 16. Lisäselvitys tilalla olevista muista toiminnoista kuten kotiteurastus, juuston valmistus, vihanneskuorimo tms.
- ☐ 17. Mahdollinen ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetussa laissa (252/2017) tarkoitettu YVA-arviointiselostus ja YVA-yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä

☐ 18. Mahdollinen luonnonsuojelulain (9/2023) 35 §:n mukainen Natura-arvioinnin tarveharkinta

KAIKKI TARVITTAVAT TIEDOT SEKÄ LIITTEET ASIAKIRJASSA: Ympäristöluvan saatteeksi

Valmiit liitelomakepohjat, joita voidaan käyttää apuna asioiden esittämisessä hakemuslomakkeen ohella. Liitteiden numerointi viittaa ao. kohtaan hakemuslomakkeessa:

☐ Liite 7.1 Eläinpaikkojen määrä jaoteltuna iän, eri rakennusten ja lannankäsittelymenetelmien mukaisesti

☐ Liite 8.2 Tiedot lietesäiliöistä

☐ Liite 8.3 Tiedot kuivalantaloista

☐ Liite 8.4 Tiedot kuivikepohjista

☐ Liite 13 Tiedot polttoainesäiliöistä

☐ Liite 14 Kemikaalien varastointi

24. ALLEKIRJOITUS

Paikka ja päivämäärä

15.6.2026 Keuruulla

Allekirjoitus (tarvittaessa)

Nimen selvennys

Ympäristölupahakemuksen saatteeksi

Hanna Laakso
11.4.2026

1. Kiinteistöt ja niiden sijainti.....	3
2. Yleiskatsaus.....	3
3. Toiminnan sijainti laajemmin, ympäröivät olosuhteet sekä niiden huomioiminen.....	4
3.1. Pohjoisjärven osayleiskaava.....	4
3.2. Lintusyrjän pohjavesialue.....	5
4. Varautuminen.....	6
4.1. Melu ja liikenne.....	6
4.2. Kevättulvat.....	7
5. Jätteenkäsittelysuunnitelma.....	8
5.1. Kuivikelannan säilytys ja kierrätys.....	9
6. Lopuksi.....	10
LIITTEET.....	13

1. Kiinteistöt ja niiden sijainti

Ympäristölupaa haetaan hevostallitoiminnalle, joka sijaitsee Myllypelto-tilalla, Hoskarinjoki-laaksossa. Tallin hevostarhat rajautuvat jokeen. Koko tallin toiminta sijaitsee pohjavesialueella. Lisäksi tila on osa Mannikylä-Hoskarin perinteistä maisema-aluetta, jota pidetään maakunnallisesti arvokkaana (Koski 2016).

Pihapiiriin kuuluvat vanhempi tallirakennus sekä uudempi tallirakennus, jonka yhteydessä sijaitsee lantala. Lisäksi pihapiirissä sijaitsee asuinrakennus sekä ratsastusmaneesi. Tallille voi saapua kahdesta suunnasta, sekä Hoskarintien, että Heikkiläntien kautta. Asiaankuuluvat kartat ja asemapiirrokset pihasta sekä tarhoista (LIITE 1) ja tallin pohjapiirros (LIITE 2) ovat liitteissä.

2. Yleiskatsaus

Myllypeltotila on 1950-luvun alussa perustettu asutustilaksi. Hevosienpito on leimannut alueen kulttuuria ja historiaa jo sukupolvien ajan. Sillä on ollut oma osansa myös perinteisen vesistöön rajautuvan maalaismaiseman muotoutumisessa ja ylläpitämisessä. Tyypillistä maisemalle ovat: ”rantaan viettävät pellot, harjuluonto, taustalla metsäiset mäet, pieni jokilaakso” (Koski 2016, 127). Hevosia on pidetty tällä paikalla ainakin 50-luvulta saakka ja mäen päällä Hoskarin tilalla jo paljon aiemmin.

Kymmenien vuosien ajan Myllypelto-tilalla on toiminut Suomen ratsastajain liiton (SRL:n) hyväksymä ratsastuskoulu. Omien hevosten lisäksi on hoidettu joitakin yksityisten asiakkaiden hevosia heille vuokratuilla täysihoitopaikoilla. Viimeisinä vuosina toiminta on alkanut kehittyä yhä enemmän kohti yksityistallia hoitohevosten määrän lisääntyessä. Toiminnan muuttuessa hevosten määrää on seuraavan vuoden aikana tarkoitus vähentää mahdollisuuksien mukaan. Jatkossa on tarkoitus, että hevoset mahtuvat uudempaan tallirakennukseen. Tällöin tarhojen pinta-ala riittää aidattunakin tarjoamaan suositusten mukaisen jaloittelualueen jokaiselle eläimelle. Lisäksi lannan varastointiin ja käsittelyyn liittyvät haasteet helpottuvat.

Haasteena on ollut mukauttaa perinteistä hevosenpitotapaa viimeisimpien ympäristösuositusten mukaiseksi. Ympäristöä on suojeltava toiminnan vaikutuksilta ja vaikutusten torjuntaan varauduttava (ympäristönsuojelulaki 527/2014). Myllypelto-tilalla suojelu on tärkeää etenkin suhteessa vesistöön, joka on tilalla läsnä paitsi joen, myös

pohjaveden muodossa. Tarha-alueiden rajautuessa jokeen niiden hulevesien ohjautumista on seurattava ja hallittava. Tallin toimintaa kehitetäänkin nyt siten, että joenrannat aidataan suojavyöhykkeiksi. Suunnitelmia on tehty myös vedenlaatua parantavien kosteikkoalueiden rakentamiseksi. Lantalan edustalle rakennetaan lannankuormaamiseen tarkoitettu alusta, joka estää valumia ympäristöön. Lisäksi toiminnanharjoittaja on sitoutunut seuraamaan pohjaveden laatua ottamalla vesinäytteitä tähän tarkoitettuista kaivoista.

3. Toiminnan sijainti laajemmin, ympäröivät olosuhteet sekä niiden huomioiminen

Myllypelto-tila sijaitsee Hoskarin tilan ja Vanhan lastenkodin Kersaharjun välissä, osoitteessa Hoskarintie 24. Edellämainitut ovat tilan rajanaapurit, joita toiminta välittömästi koskettaa. Tilan läheisyydessä sijaitsee myös Iso Kirja -opisto, jonka kanssa toimija on tehnyt yhteistyötä mm. kesäleirien merkeissä. Lisäksi toimintaan vaikuttaa Kalmakosken pato, jonka säätely nostaa ja laskee vedenpintaa tilaa reunustavassa Hoskarinjoessa. Kyseiset naapurit yhteystietoineen on listattu ohessa (LIITE 3). Naapureita kuullaan ja konsultoidaan aina tarpeen mukaan tilan toimia suunniteltaessa.

3.1. Pohjoisjärven osayleiskaava

Alue kuuluu Pohjoisjärven osayleiskaavaan. Tarkemmin tila on kaavassa merkitty MT eli maatalousalueeksi. "Alueella sallitaan maatalouteen liittyvä rakentaminen. Ranta-alueelle sijoittuva maatalouteen liittyvä rakentaminen on sijoitettava olemassa olevan rakennuskannan yhteyteen." (Pohjoisjärven osayleiskaava 2016) Naapurissa Hoskarinmäki on merkitty myös MA eli maisemallisesti arvokkaaksi peltoalueeksi. "Merkinnällä on osoitettu arvokkaiden kulttuuriympäristöjen, maisemallisesti arvokkaiden aluekokonaisuuksien, säilytettävien alueiden ja järven rantojen yhtenäisiä maisemallisesti tärkeitä viljelysalueita. Alueet tulisi säilyttää maatalouskäytössä, avoimena ja maatalouteen liittyvää rakentamista lukuun ottamatta rakentamattomana. Ranta-alueen osalta maatalouteen liittyvä rakentaminen tulee sijoittaa olemassa olevan rakennuskannan yhteyteen." (Pohjoisjärven osayleiskaava 2016)

3.2. Lintusyrjän pohjavesialue

Hevostallin kaikki toiminnot sijoittuvat Lintusyrjän pohjavesialueelle. Maneesin ja naapurin välissä on pieni pala varsinaista pohjavedenmuodostumisaluetta, jolla hevosia ei jatkossa pidetä. Muilta osin hevosten tarhat siivotaan säännöllisesti valumien maahan imeytymisen ehkäisemiseksi. Maneesista ja ratsastuskentältä hevosten jätökset siivotaan välittömästi. Muutoinkin piha-alueen siisteydestä huolehditaan päivittäin. Tällä hetkellä hulevedet valuvat orgaanisesti tarhoihin ja imeytyvät maahan enimmäkseen kauempana joesta olevilla kosteikkoalueilla. Jatkossa hulevesien hallintaan tehdään erillinen suunnitelma, jonka yhteydessä tutkitaan myös mahdollisuutta hyödyntää tallin takana sijaitsevia vanhoja kala-altaita rakennettuna kosteikkona valumavesien hallitsemiseksi ja puhdistamiseksi. Valmis painanne on sopiva alue kosteikon perustamiseen (Metsänhoidon suositukset 2022). Asiassa kuullaan myös Keurusselän valumahankkeen asiantuntijoita ja lisäksi laaditaan suunnitelma pohjaveden tarkkailemiseksi olemassaolevia mittauskaivoja hyödyntäen (LIITE 4). Lantalan tyhjennyksen yhteydessä huomioidaan siisteys ja maahan mahdollisesti putoava lanta siivotaan välittömästi. Tarvittaessa toimija sitoutuu vähentämään eläinten määrää edelleen.

4. Varautuminen

Hevostallitoiminnassa on varauduttava moneen yllättävään tilanteeseen. Pakoeläinten kanssa toimiessa rauhallisuus ja ennakointi ovat ensiarvoisen tärkeitä. Tallilla onkin voimassaoleva turvallisuussuunnitelma, jossa toimintaan liittyviä riskejä on listattu ja niihin varautumista suunniteltu (LIITE 5). Lisäksi tallin toiminta pohjavesialueella, joen rannassa muodostaa omat haasteensa.

Toiminnassa otetaan huomioon eläinten aiheuttamien riskien lisäksi siis myös mahdollisuus tulviin, vesistön ja maaperän saastumiseen, melunhaittaan ja liikenteen aiheuttamiin haasteisiin. Moniin haasteisiin pystytään vastaamaan hyödyntämällä parasta käyttökelpoista tekniikkaa (Paras käyttökelpoinen tekniikka kotieläintaloudessa 2023).

4.1. Melu ja liikenne

Meluhaittaa saattaa satunnaisesti syntyä tallilla käytettävien työkoneiden käytöstä sekä äänentoistosta ratsastustuntien tai -kisojen aikana. Kaiuttimet pyritään aina suuntaamaan ja äänen voimakkuus valitsemaan siten, ettei naapureille aiheudu vaivaa. Naapureita kuullaan ja asiasta keskustellaan tarvittaessa.

Liikennettä tallilla on säännöllisesti. Isommat toimitukset, pyritään keskittämään arkipäiviin ja aamupäivään, jolloin tallilla ei muuten ole paljon asiakkaita. Traktorilla siirrellään paaleja lähes päivittäin. Lannan kuljettaminen keskittyy niin ikään päiväsaikaan ja tietyille viikoille, jolloin se ei rasita ympäristöä jatkuvasti. Varsinainen asiakasliikenne keskittyy arki-iltoihin n. klo 16-20. Asiakkaita ohjataan kimppakyytien käyttöön paitsi päästöjen, myös parkkitilan vuoksi. Ratsastuskisoja järjestetään yleensä kaksi kertaa vuodessa. Kisojen aikaan liikennettä on normaalia enemmän, vaikka tässäkin ohjataan kimppakyyteihin. Tarvittaessa sovitaan Iso Kirja-opiston kanssa, mikäli tarvitaan tilapäisesti lisää parkkitilaa. Polttoaineita tilalla ei säilytellä, vaan ajoneuvot tankataan aina tarpeen tullen.

4.2. Kevättulvat

Hoskarinjoen valuma-alue on 177 km². Tilan peltojen tietyt osat tulvivat toisinaan keväisin, mikä aiheuttaa riskin pintavesien saastumisesta. Jokiveden pinnankorkeuteen vaikuttaa sulamisvesien ja sateiden lisäksi myös Hoskarinjoen yläjuoksulla oleva Kalmakosken pato, jolla valuma-alueen pinnankorkeutta säännöstellään.

Tulviinkin liittyvien hulevesien ohjaamiseksi on laadittu alustavia suunnitelmia Vesivek-yrityksen sekä Keurus-hankkeen asiantuntijoiden kanssa. Joenrantojen aitaaminen 10m levyiseksi suojavyöhykkeeksi alkaa heti maan sulamisen jälkeen. Suojavyöhyke ehkäisee sekä rantojen eroosiota, että vesistön saastumista. Jaloittelutarhoja pystytään jatkossa eläinten vähentyessä myös kierrättämään, jolloin tarha-alueet ovat välillä tyhjänä ja uusi, maata sitova, maan kasvukuntoa ja luonnon moninaisuutta lisäävä kasvipeite pääsee muodostumaan. Keväisin tarhoihin kyvetään yksivuotista raiheinää suorakylvönä. Meneillään olevassa EU-nethorse-hankkeessa (2023-2027) on tutkittu mm. hevosenhoidon yhteyttä luonnon moninaisuuteen ja todettu, että oikealla tavalla toteutettu laiduntaminen lisää luonnon moninaisuutta ja tukee ekosysteemiä (Biodiversity-Friendly Equine Grazing in Semi-Natural Biotopes 2026).

KUVA: Havainnekuva joenrantaan rakennettavasta suojavyöhykkeestä

Keurusseudun valuma-alueen kunnostushankkeen asiantuntijoita (LIITE 3) on konsultoitu vesistönsuojeluun sekä mm. valumavesiä puhdistavan kosteikon rakentamiseen liittyen. Hankkeen teknisen asiantuntijan Riku Huuskosen mukaan tallin takana sijaitsevaa vanhaa kala-allasta (näkyä kartassa) voidaan hyödyntää suoraan ja luontevasti vettä puhdistavana kosteikkoalueena. Valumavedet ympäröivistä tarhoista ja maneesin alueelta ohjautuvat altaaseen jo nyt. Tehosteeksi altaan poistopäähän voidaan asentaa patosysteemi, joka ehkäisee epäpuhtauksien pääsemistä jokeen. Karttakuva aiemmin asennetuista kaivoista ja putkista on liitteenä (LIITE 8). Hule- ja valumavesien hallinta on osa parhaan käyttökelpoisen tekniikan hyödyntämistä, jolla suojellaan vesistöä. Asiaan liittyy vahvasti myös jätteiden asianmukainen käsittely, josta kerrotaan seuraavassa.

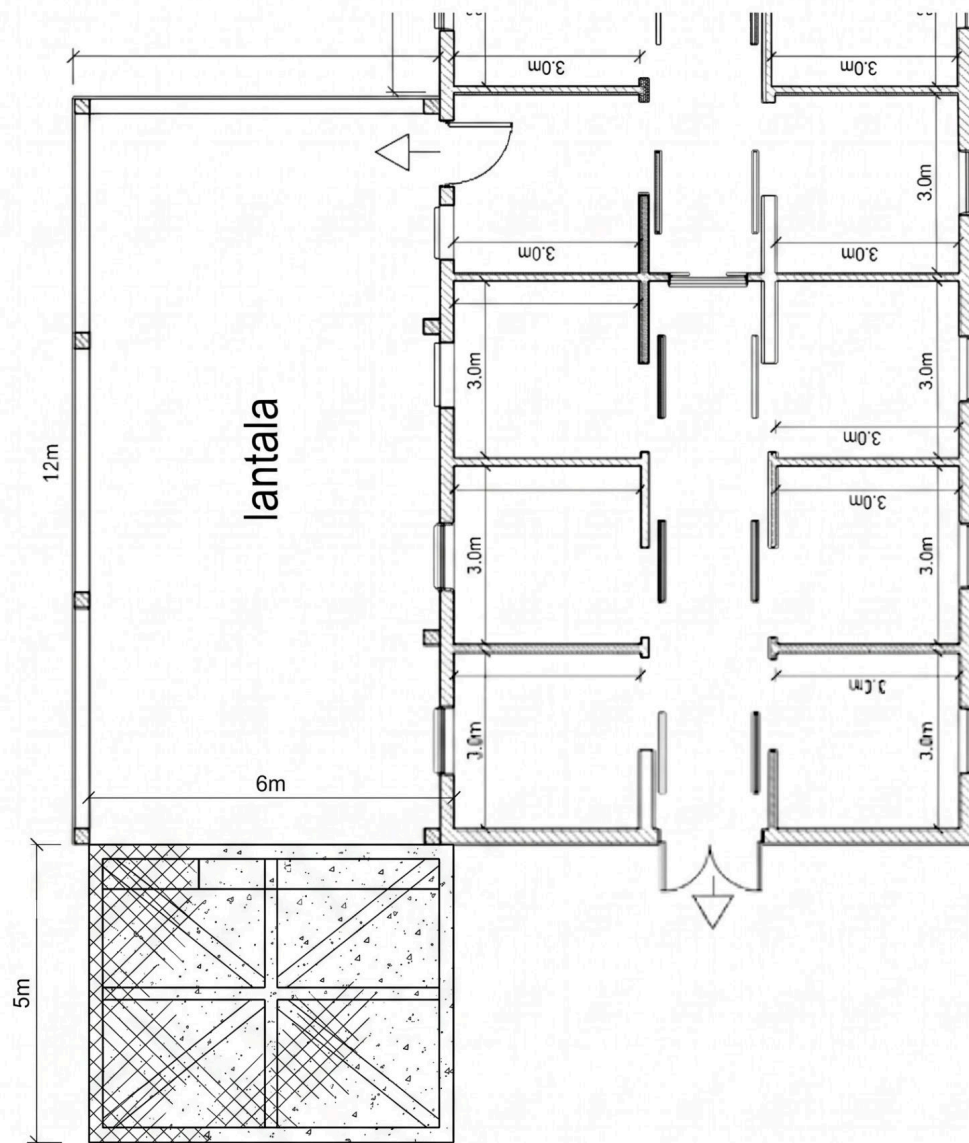
5. Jätteenkäsittelysuunnitelma

Toimijalla on sopimus jätteenkuljetusyrityksen kanssa sekajätteen pois viemiseksi. Se tapahtuu kaksi kertaa kuussa. Tilalla syntyy polttokelpoista sekajätettä n. 12 000 litraa vuodessa, mukaanlukien paalimuovit, jotka hävitetään sekajätteen mukana. Muiden jätteiden osalta hyödynnetään Lassila & Tikanojan kირrätysasemaa Keuruun Yliahossa. Sinne viedään pienemmät kierrätettävät erät, kuten kartonki, lasi ja ongelmajäte. Tilalla mahdollisesti kuolleet eläimet kuljetetaan pois saman päivän aikana. Yleensä eläimen lopettaminen voidaan järjestää niin, että se kuljetetaan teurastamoon lopetettavaksi.

Pilaantuneet heinät, joita ei voi syöttää hevosille muodostavat omat jäteryhmänsä. Pieniä määriä voidaan kompostoida lannan mukana lantalassa. Isompia määriä pyritään säilyttämään tilalla mahdollisimman vähän aikaa, asianmukaisella alustalla. Syksyisin huonoja heiniä käännetään peltomaahan toimijan vuokrapelloilla. Muina vuodenaikoina niitä aumataan asianmukaisesti pellolla myöhempää levittämistä varten. Muutenkin hevosten ruokintaa pyritään optimoimaan siten, että mahdollisimman vähän heinää jäisi syömättä. Ruokinnan suunnittelu ehkäisee jätteen syntymistä ja on osa eläinten hyvinvoinnista huolehtimista.

5.1. Kuivikelannan säilytys ja kierrätys

Lantaa säilytetään tilalla betonipohjaisessa lantalassa, jonka tilavuus on 108m³. Lantalan päällä on kiinteä peltikatto ja sen viereen on asennettu tarkistuskaivo. Lantalan edessä ei vielä ole tiivispohjaista lastausalustaa, mutta sen rakentaminen tapahtuu lähitulevaisuudessa. Alustan rakentamisessa täytyy ottaa huomioon huleveden ohjaus ja käsittely, sekä rakenteen suunnittelu sellaiseksi, ettei halkeamia pääse maan routien syntymään.

KUVA: Viitteellinen mallinnos lantalan eteen rakennettavasta betonisesta lastausalustasta

Lantaa kuljetetaan toimijan vuokrapelloille nitriittiasetuksen (Valtioneuvoston asetus 1250/2014) mukaisesti aumattavaksi ja levitettäväksi. Lanta levitetään pelloille keväisin ja muokataan maahan. Tarvittaessa lantaa voidaan levittää myös syksyisin, ennen 15.9. Lannasta otetaan viiden vuoden välein näyte, joka analysoidaan. Lannoitteen määrä voidaan siten määrittellä tarkemmin kasvatettavan kasvin ja pellon pinta-alan mukaan. Keskimääräinen hevosen kuivikelannanlannan laskennallinen typpiarvo on yhteensä 3,0kg/m³ (Valtioneuvoston

asetus 1250/2014). Näin ollen yhden hevosen vuosittainen typentuotto on n. 51kg/a. Sen sijaan pellolle vuosittain levitettävä kokonaistypen määrä saa olla enintään 170 kg/ha (Valtioneuvoston asetus 1250/2014, 11§).

Toimijalla on lannanlevitykseen soveltuvia vuokrapeltoja yhteensä ainakin 15ha. Pinta-alasta on laskettu pois tulvivat alueet sekä rantaviivat n. 10 m suojavyöhykkeellä. Edellisiin arvoihin viitaten pellolle saa levittää (51kg x 3 = 153kg) suunnilleen kolmen hevosen kuivikelannat hehtaarille vuodessa. Kun peltoa on käytettävissä tähän ainakin 15ha, typen kokonaismäärän ei pitäisi nousta liian korkeaksi. Ensisijaisesti aumaus tehdään ja lanta levitetään Kalettomantien varressa olevalle pellolle, jonka pinta-ala on n. 5ha. Tämä pelto ei sijaitse pohjavesialueella, eikä sen välittömässä läheisyydessä. Kartta vuokrapelloista lannanlevityspinta-aloineen, peltojen vuokrasopimukset lannanlevitysoikeuksineen sekä viimeisimmän lanta-analyysin tulokset ovat liitteissä (LIITE 6).

6. Lopuksi

Paikallisella ympäristöviranomaisella ja toimijalla on yhteinen intressi paitsi tunnelmallisen perinnemaiseman säilyttämisessä myös luonnonsuojelussa. Keskustelua aiheesta tilan toimintaan liittyen on käyty kevään aikana avoimesti. Muitakin luonnonsuojelun asiantuntijoita on konsultoitu. Tämä ympäristölupahakemus on syntynyt noiden keskustelujen pohjalta.

Asianmukainen jätteenkäsittely, jätteiden syntymisen ehkäisy, eläinten määrän rajoittaminen, jaloittelutarhojen ja tallin tilojen kunnosta sekä hule- ja valumavesijärjestelmistä huolehtiminen, suojavyöhykkeiden sekä kosteikkoalueiden rakentaminen ja lisäksi pohjaveden tarkkailu näytteitä ottamalla ovat kaikki osa parhaan mahdollisen tekniikan hyödyntämistä ja siten ympärisövaikutusten minimointia. Nämä ovat ne keinot, joilla voidaan pienentää pohjaveden pilaantumisriskiä. Onko se tarpeeksi? Kuten Vaasan hallinto-oikeus on päätöksessään (26.3.2026) todennut: "Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että pohjaveden pilaantumisriski on suljettu pois."

Toivon mukaan toimija pystyy yhdessä ympäristöasiantuntijoiden kanssa saavuttamaan tilanteen, jossa luontoa suojellaan ja mahdollisuuksien mukaan ennallistetaan perinteinen maalaismaisema säilyttään.

LÄHTEET

Koski, Katriina. ProAgria Etelä-Suomi ry, Etelä-Suomen maa- ja kotitalousnaiset (2016): Keski-Suomen valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet

Ympäristönsuojelulaki 527/2014:
<https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/2014/527>

Metsänhoidon suositukset. Maa- ja metsätalousministeriö (2022):
<https://tapio.fi/wp-content/uploads/2022/12/Metsanhoidon-suositukset-Metsien-kestavan-hoidon-ja-kayton-perusteet-TAPIO-10-2022.pdf>

Pohjoisjärven osayleiskaava (2016):
<https://keuruu.fi/wp-content/uploads/2025/07/Pohjoisjarven-osayleiskaavakartta.pdf>

Paras käyttökelpoinen tekniikka kotieläintaloudessa. (toim.) Manni, Katariina ym. (2023):
<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/server/api/core/bitstreams/8c9b5dfd-6e63-4593-a732-47034c1c55fc/content>

Vaasan hallinto-oikeuden päätös (26.3.2026) Dnro 605/03.04.04.04.19/2025.

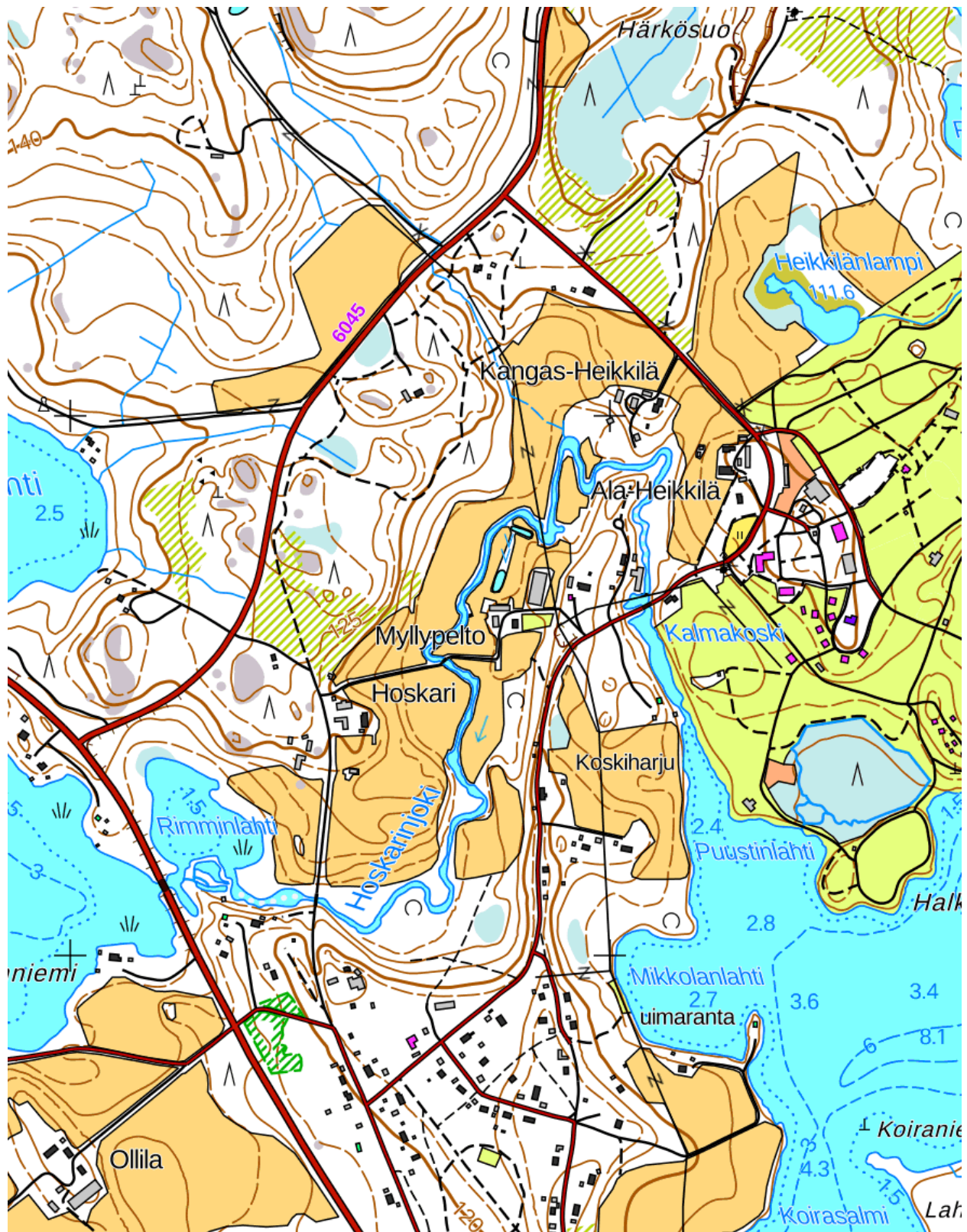
Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta 1250/2014:
<https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/2014/1250>

Biodiversity-Friendly Equine Grazing in Semi-Natural Biotopes (luettu 16.4.2026):
<https://eunethorse.eu/wp-content/uploads/2026/01/BD13-TS-Biodiversity-Friendly-Equine-Grazing-in-Semi-Natural-Biotopes.pdf>

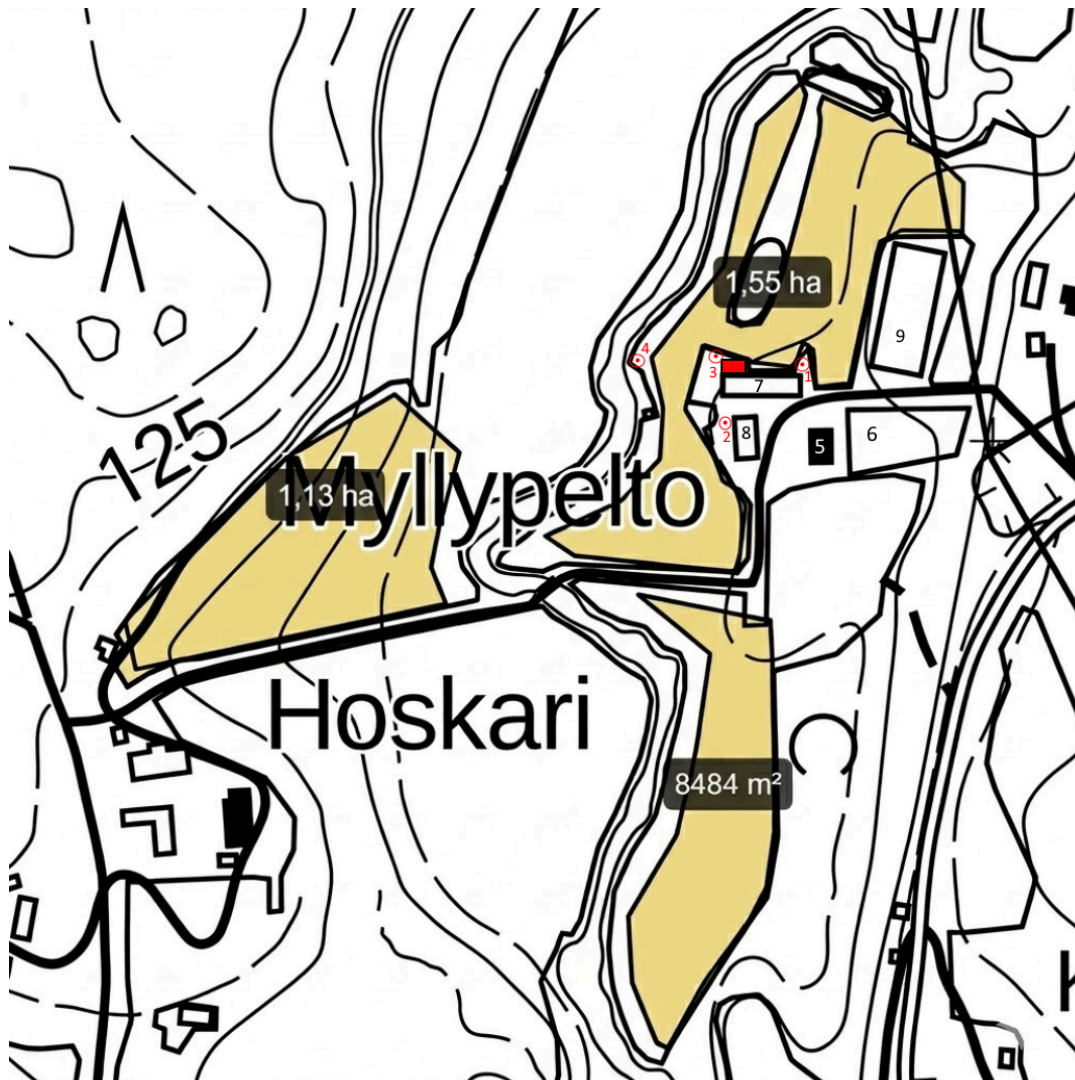
LIITTEET

- Liite 1: Sijaintikartta sekä asemapiirros tarhoista ja rakennuksista
- Liite 2: Tallin viitteellinen pohjapiirros
- Liite 3: Naapurit ja muut yhteistyötahot (erillinen tiedosto)
- Liite 4: Vesistönsuojelu- ja pohjavedentarkkailusuunnitelmat
- Liite 5: Turvallisuussuunnitelma
- Liite 6: Kartta vuokrapelloista
- Liite 7: Lantanäytteen tulokset, peltovuokra- ja lannalevityssopimukset (erillinen tiedosto)
- Liite 8: Viitteellinen kartta aiemmin rakennetuista salaojaputkista ja kaivoista

LIITE 1 (1/2): Sijaintikartta 1: 10 000

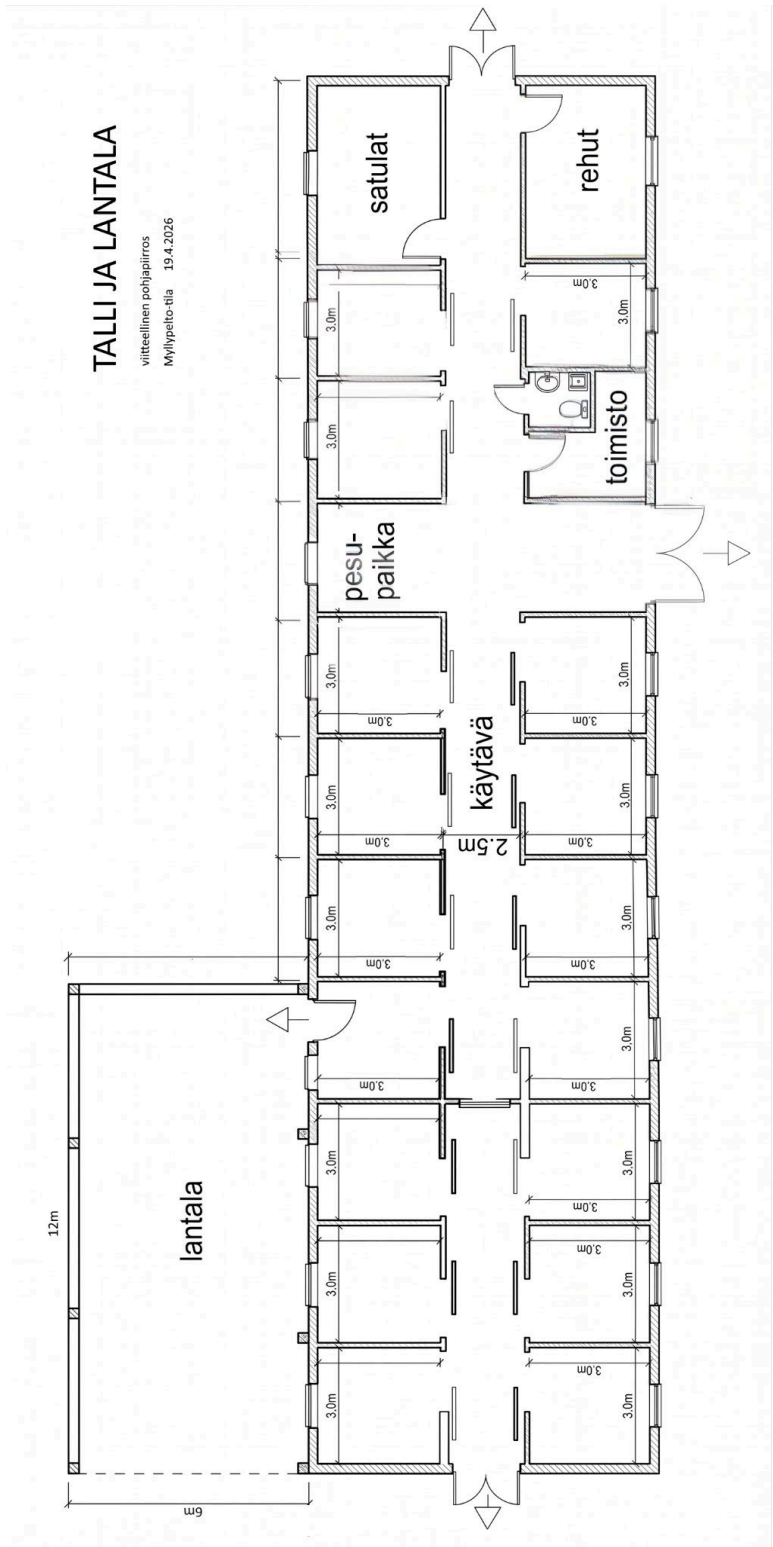

LIITE 1 (2/2): Asemapiirros rakennusten, lantalan, jaloittelualueiden ja kaivojen sijainnista

- Punaisella merkitty rakennus: lantala
- Kaivot:
 1. jätevesikaivo (yhteydessä kaupungin jätevesiputkeen)
 2. leirivintin WC:n pullokaivo
 3. lantalan yhteydessä oleva pohjaveden mittauskaivo
 4. rannassa oleva pohjaveden mittauskaivo
- Rakennukset:
 5. asuinrakennus
 6. ratsastuskenttä
 7. uusi tallirakennus
 8. vanha tallirakennus
 9. ratsastusmaneesi
- Keltaisella merkityt alat: hevosten jaloittelualueet pinta-aloineen

LIITE 2: Tallin viitteellinen pohjapiirros

LIITE 3: naapurit ja muut yhteistyötahot (ks. erillinen tiedosto)

LIITE 4: Vesistönsuojelu-, pohjavedentarkkailu- sekä suojavyöhykkeiden huoltosuunnitelmat

POHJAVEDEN TARKKAILU

Pohjavesinäytteet otetaan vuosittain aina *syyskuun loppuun mennessä* sekä rannassa olevasta, että lantalan yhteydessä olevasta näytekaivosta. Tulokset toimitetaan ympäristöviranomaiselle lokakuun loppuun mennessä.

LANNAN KERÄÄMINEN

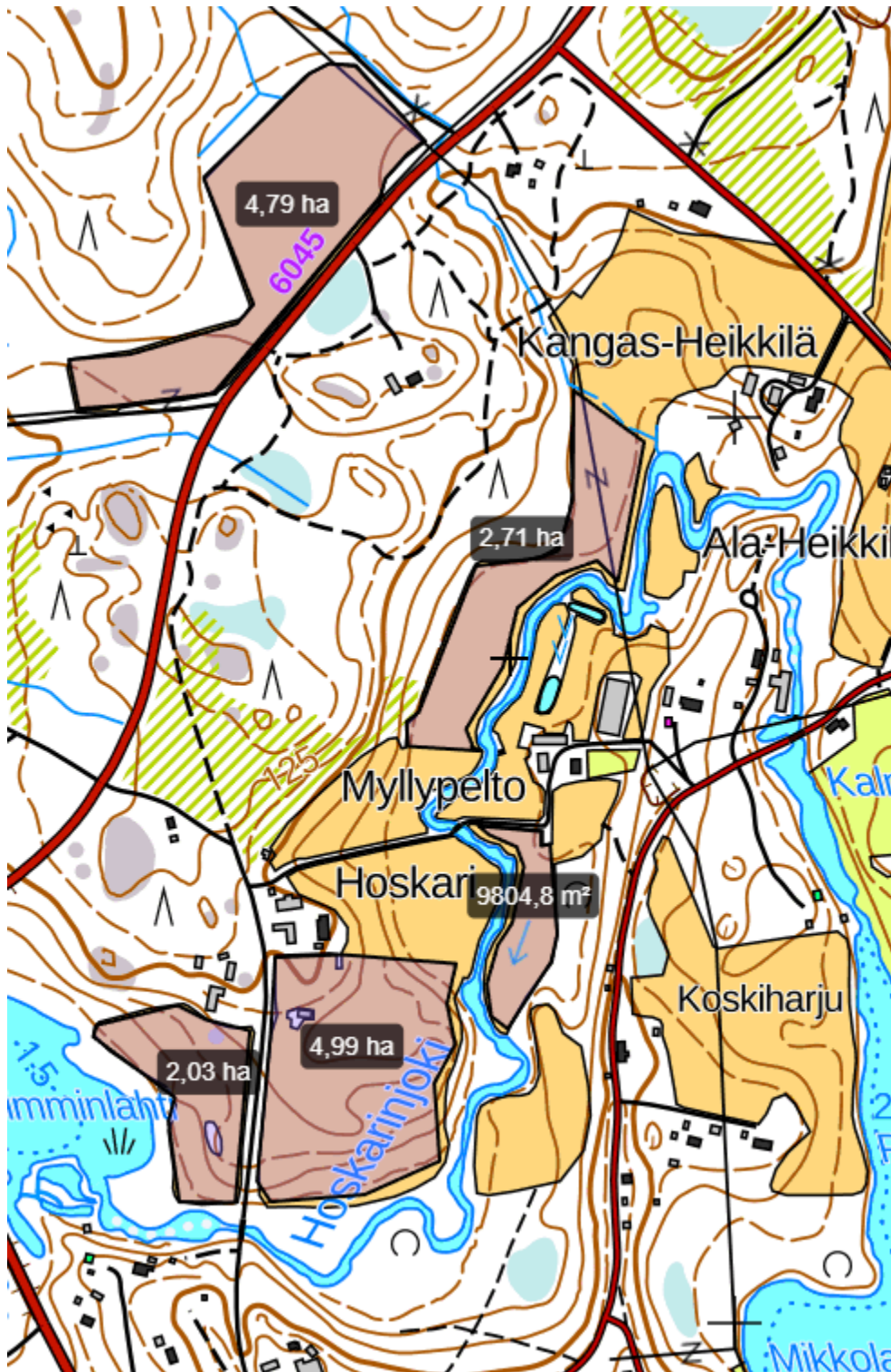
Lanta kerätään kulkuväyliltä, ratsastuskentältä ja maneesista välittömästi. Tarhoista lanta kerätään *säännöllisesti*, mahdollisuuksien mukaan *viikottain*.

SUOJAVYÖHYKKEIDEN MAISEMALLINEN LAIDUNNUS JA HUOLTO

Hevoset päästetään laiduntamaan suojavyöhykkeille kesä-, heinäkuussa yhden viikon ajan. Muutoin suojavyöhykeen kasvillisuutta niitetään tarpeen mukaan. Niitetyt kasvit kerätään pois rannasta.

LIITE 5: Turvallisuussuunnitelma (ks. erillinen tiedosto)

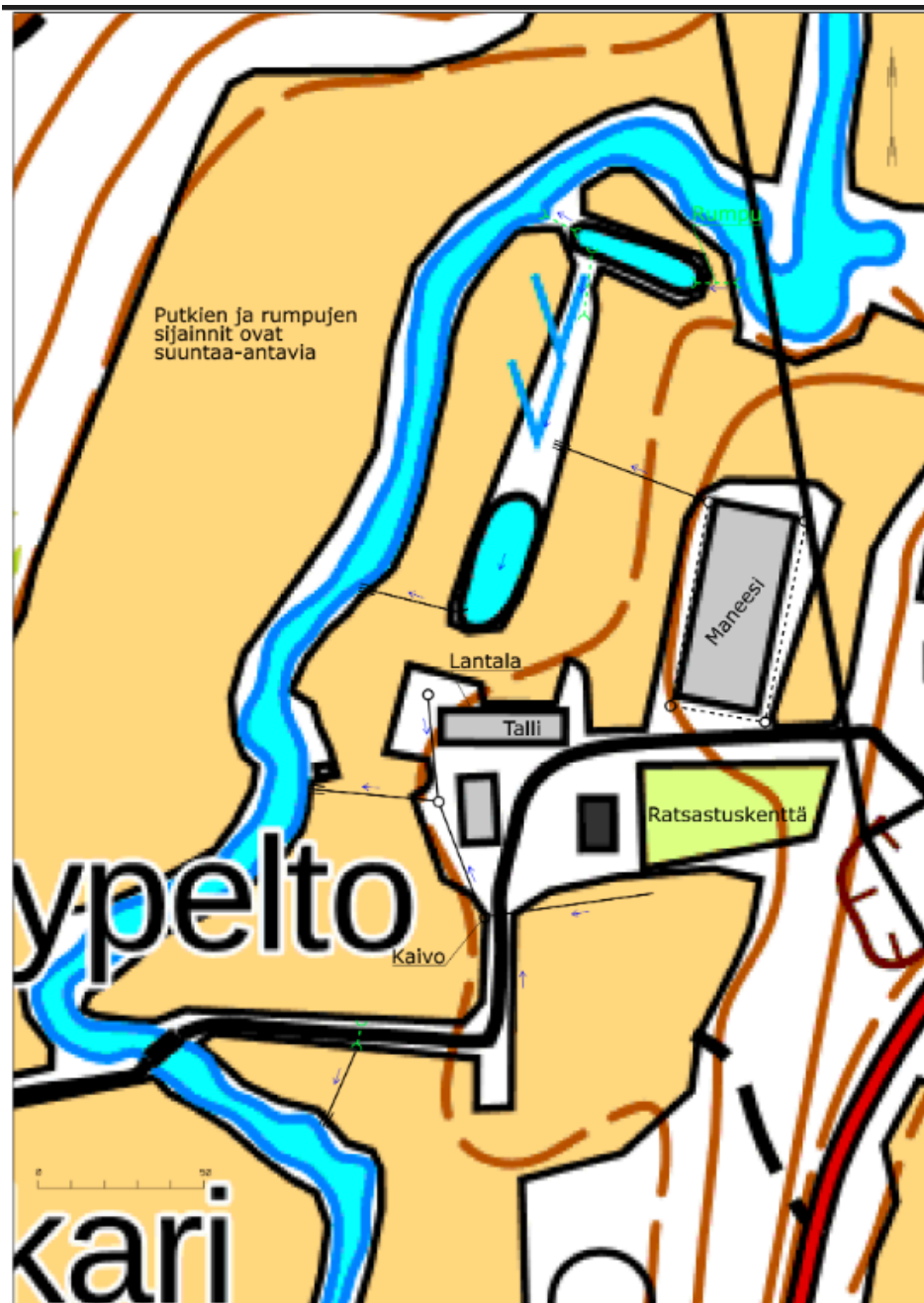
LIITE 6: Kartta vuokrapelloista

KUVA: Vuokrapellot (n. 15 ha), joiden vuokrasopimus erillisenä liitteenä

LIITE 7: Lantanäytteen tulokset, peltovuokrasopimus (ks. erillinen tiedosto)

LIITE 8: Viitteellinen kartta aiemmin asennetuista salaojaputkista ja kaivoista

KUVA: Valumavesien ohjaus tällä hetkellä. Vihreät ovat rumpuja ja mustat viivat salaojia/putkia. Mustat ringulat ovat kaivoja. (laatinut Riku Huuskonen)

LIITE 7: Lantanäytteen tulokset, peltovuokravopimus

Laakso Agro

Sivu

:

1/3

Kirsti

Raportointipäivämäärä

: 08/12/2022

Eränumero : EUFIMI-00110748

Näyttenumero

504-2022-00197794:

Erkki Laakso

Hoskarintie 24 Tila: 249215733: Myllypelto42700 KEURUU Asiakasno: FV0003530^{FINLAND} Tutkimustodistus:
AR-22-FV-022674-01

Raportti analyysituloksista

Eränumero: EUFIMI-00110748 Näyttenumero: 504-2022-00197794 Pyydetty analyysit : PFVT7: Lanta-analyysi Näytteen kuvaus:
Hevosien lanta

Vastaanotettu 29.11.2022

Raportointipäivämäärä 08.12.2022

Tutkimuksen yhteyshenkilö : Iina Haikarainen

Analyysitulokset

Fysikaaliset ominaisuudet Tulos (MU) Yksikkö FV Kuiva-aine ja kosteus FVT13

Kuiva-aine 20,2 % Kosteus 79,8 %

FV Tilavuuspaino FVT14

Tilavuuspaino 680 kg/m³

Typpianalyysit Tulos (MU) Yksikkö FV Kokonaistyyppi FVT16 (a)

Typpi (N), kokonaispitoisuus 33 (±6.5) g/kg ka Typpi (N) 6,6 (±1.3) kg/tonni

Typpi (N) 4,5 (±0.90) kg/m³

FV Liukoinen typpi FVT17

Typpi (N), liukoinen 4,90 g/kg ka Typpi (N) 0,98 kg/tonni

Typpi (N) 0,66 kg/m³

Eurofins Viljavuuspalvelu Oy

FI-50101 Mikkeli
FINLAND

puhelin +358 15 320 400
viljavuuspalvelu@eurofins.fi
www.eurofins.fi/agro

Raportointipäivämäärä
: 08/12/2022

2/3

Eränumero : EUFIMI-00110748

Näyttenumero 504-2022-00197794:

Sivu

:

Ravinteet Tulos (MU) Yksikkö FV Fosfori (P), kokonaispitoisuus FVT11 (a)

Fosfori (P), kokonaispitoisuus 6,4 (± 0.96) g/kg ka Fosfori (P) 1,3 (± 0.20) kg/tonni Fosfori (P) 0,88 (± 0.13) kg/m³

FV Kalium, (K), kokonaispitoisuus FVT06 (a)

Kalium (K), kokonaispitoisuus 26 (± 5.2) g/kg ka Kalium (K) 5,2 (± 1.0) kg/tonni Kalium (K) 3,5 (± 0.71) kg/m³

Hevonen Kuivikelanta)
kg/10t kg/10m³

10 tonnia tuotetta sisältää* (ilmoitettu lantalaji:

Kokonaistyyppi (FVT16) 66 45Liukoinen tyyppi (FVT17) 9,8 6,6Fosfori (P), kokonaispitoisuus (FVT11) 13 8,8Kalium, (K), kokonaispitoisuus (FVT06) 52 35

***Pätee lannoille ja solunesteille**

Tulosten vertailtavuus taulukkoarvoihin (ilmoitettu lantalaji: Hevonen Kuivikelanta) Analyysitulokset Vertailuarvo*Fosfori (P),

kokonaispitoisuus (FVT11) 0,88 kg/m³ 0,5 kg/m³ Kokonaistyyppi (FVT16) 4,5 kg/m³ 2,6 kg/m³ Liukoinen tyyppi (FVT17) 0,66 kg/m³ 0,4 kg/m³

*Lähde: Ruokavirasto, Täydentävien ehtojen opas 2022

Eurofins Viljavuuspalvelu Oy

FI-50101 Mikkeli
FINLAND

puhelin +358 15 320 400
viljavuuspalvelu@eurofins.fi
www.eurofins.fi/agro

Raportointipäivämäärä
: 08/12/2022

FVT13 Kuiva-aine ja kosteus: SFS-EN 13040: 2008 FVT14

Tilavuuspaino: Sisäinen menetelmä

FVT16 Kokonaistyyppi, Kjeldahl, maa, lanta, komposti:
SFS-EN 13342:2000; SFS-EN 13654-1:2002

FVT17 Liukoinen tyyppi, Kjeldahl, lanta: SFS-EN 13342:2000; SFS-EN 13654-1:2002

ALLEKIRJOITUS

Ilina Haikarainen
BA / ASM

Analyseissa käytetyt menetelmät

FVT06 Kalium, (K), kok.pit., lannat, kuivapoltolla: SFS-EN 15510:2017

FVT11 Fosfori (P), kok.pit., lannat, kuivapoltolla: SFS-EN 15510:2017

Tutkimustodistus on sähköisesti hyväksytty.

Huomautukset

Asiakirjojen osittainen kopioiminen on kielletty. Testaustulos koskee vain tutkittua näytettä. Akkreditoidut menetelmät on arvioitu tutkimuksen suorittaneen laboratorion oman maan akkreditointielimen toimesta. Tämä tutkimustodistus on luotu sähköisesti ja se on tarkastettu ja hyväksytty. Mittausepävarmuuksien osalta lisätietoja saatavilla pyydettyäessä, eikä mittausepävarmuuksia huomioida raja-arvotarkasteluissa. # = Tulos poikkeaa raja-arvosta.
[] = Mahdolliset raja-arvot ovat tuloksen perässä hakasuluissa.

FV = Analysoiva laboratorio on Eurofins Viljavuuspalvelu (Mikkeli).

(a) = Analyysit on tehty akkreditoidulla menetelmällä (SFS EN ISO/IEC 17025:2017 FINAS T096).

FI-50101 Mikkeli
FINLAND

viljavuuspalvelu@eurofins.fi
www.eurofins.fi/agro

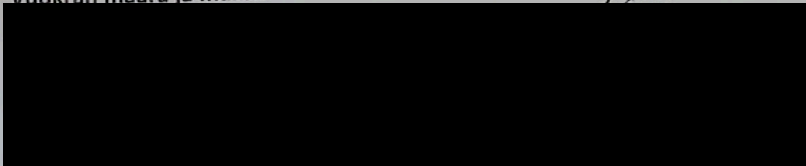
Pellen vuokrasopimus

Me allekirjoittaneet olemme tänään tehneet seuraavan maanvuokrasopimuksen

Vuokra-aika

Vuokra-aika alkaa 25 / 05 2025 ja päättyy 31 / 12 2030.

Vuokran määrä ja maksu

e:

Vuokrattavan peruslohkon tiedot

Peruslohkon tunnus	Pinta-ala, ha
249-05526-00	4,06
249-05527-01	4,03
249-00264-73A	1,32
249-00264-73B	3,45
249-03383-88	2,11

} 5,10

Peruslohkon tunnus	Pinta-ala, ha

(peruslohkon tunnus on pakollinen)

Vuokralainen on ennen sopimuksen alkua tutustunut kyseisiin alueisiin ja hyväksyy ne kunnoltaan ja pinta-alaltaan.

Muut vuokraehdot

1. Vuokralainen sitoutuu vuokra-aikana torjumaan hukkakauraa voimassaolevan hukkakauralain mukaisesti.
2. Sopimuksen muuttaminen tai siirtäminen kolmannelle osapuolelle on tehtävä kirjallisesti molempien osapuolten suostumuksella.
3. Vuokrasopimuksessa voidaan muina ehtoina sopia esimerkiksi peltoteiden käytöstä, teiden ja ojien kunnossapidosta. Tähän kohtaan voidaan myös kirjoittaa mahdollisia irtisanomisehtoja.

Tätä vuokrasopimusta on tehty kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin.

Paikka ja aika Keuruu 25.05.1925 Paikka ja aika Keuruu 25.05.1925

Vuokranantajan allekirjoitus

Vuokraajan allekirjoitus

Nimi Erik Laaker

Nimi

Aino Koskinen

Osoite

Hoskarintie 24 Pohjoisjärvi

Osoite

Puhelin

Puhelin

Tilatunnus

Huom! Kaikki omistajat allekirjoittavat sopimuksen tai liittävät valtakirjan (vuokraaja ei voi olla yhtymä/yhtiö).

Turvallisuusasiakirja 28.5.2026

Ratsastuskoulu Ponilaakso Oy

Ratsastuskoulu Ponilaakso Oy	2
1. Turvallisuudesta vastaava henkilö ja hänen varahenkilönsä	3
1.1 Tehtävien määrittely ja vastuuhenkilöt	3
2. Työntekijöiden toimenkuvat	3
3. Asiakkaat ja asiakasryhmät	3
3.1 Toiminnanharjoittajan määrittelemä yhtäaikainen enimmäismäärä eri toiminnoissa	3
3.2 Mahdolliset rajoitukset	4
3.3 Toiminta olosuhteiden muuttuessa	4
3.4 Asiakkaiden varustautuminen esim. vaatetuksen suhteen	4
3.5 Asiakkaiden opastaminen	5
4. Hevoset	7
4.1 Eri hevosten rajoitukset, hoidon erityisohjeet	7
5. Rakennukset ja rakenteet	7
5.1 Rakennusten huolto	8
5.2 Sammutus ja pelastustehtävien järjestelyt	8
6. Ratsastusvälineet ja henkilösuojaimet	8
6.1 Luettelo ratsastusvälineistä ja henkilösuojaimista, niiden säilytyspaikka	8
6.2 Hevoskohtaiset- ja turvavarusteet, vastuuhenkilö	9
6.3 Tarkastus ja huoltosuunnitelma	9
7. Muut välineet ja varusteet	9
8. Riskien arviointi ja turvallisuuden suunnittelu	9
8.1 Mitä vaaroja toiminnassa on?	9
8.2 Toimenpiteet vaarojen poistamiseksi tai tapaturmien ja onnettomuuksien ennalta ehkäisemiseksi	10
8.3 Tapaturman tai onnettomuuden jälkeen tehtävät toimenpiteet	10
9. Toimintaohjeet onnettomuus- ja hätätilanteita varten	11
9.1 Keinot ja ohjeet avun hälyttämisestä ja varajärjestelmästä	11
9.2 Työnjako ja johtamisvastuu	11
9.3 Toimintajärjestys ja ensiavun antaminen	11
9.4 Luettelo ensiapuvälineistä ja pelastusvälineistä sekä niiden sijainti	11
9.5 Evakuointisuunnitelma	11
10. Onnettomuuskirjanpito ja onnettomuuden syyn tutkinta	12
10.1 Kuvaus onnettomuuskirjanpidon - ja tutkinnan järjestämisestä	12

10.2 Tapausilmoituslomakkeen täyttäminen	12
10.3 Lomakkeen palauttaminen vastuuhenkilölle	12
10.4 Vastaavien tapausten varalta ennaltaehkäisevien toimenpiteiden miettiminen ja toimeenpaneminen sekä vastuuhenkilön nimeäminen ja aikataulujen tekeminen toimenpiteiden toteuttamiseen	12
10.5 Tapauksesta tiedottaminen (vastuuhenkilö ja tiedottamistapa)	12
Turvallisuusohjeet Ponilaakso Oy: asiakkaille	13
LIITTEET	14

Ratsastuskoulu Ponilaakso Oy

1. Turvallisuudesta vastaava henkilö ja hänen varahenkilönsä

- Kirsti Laakso puh. [REDACTED]
- Erkki Laakso puh. [REDACTED]

1.1 Tehtävien määrittely ja vastuuhenkilöt

- yleinen turvallisuuden valvonta, suunnittelu ja ohjeistus; Nimi: Kirsti
- henkilökunnan koulutus ja harjoituttaminen; Nimi: Kirsti ja Erkki
- alkusammutus - ja ensiapuvälineistä vastaaminen; Nimi: Kirsti ja Erkki
- onnettomuuksien ja läheltä piti - tilanteiden raportointi ja seuranta; Nimi: Kirsti
- pelastusteiden kulkukelpoisuuden valvonta; Nimi: Erkki

2. Työntekijöiden toimenkuvat

- Kirsti Laakso: asiakaspalvelu ja tallinhoito, tallimestarin tehtävät

- Erkki Laakso: heinäntuotto, tilojen, koneiden ja tarhojen kunnossapito

Onnettomuustilanteessa paikalla oleva henkilökuntaan kuuluva henkilö on vastuussa pelastustoimista!

3. Asiakkaat ja asiakasryhmät

3.1 Toiminnanharjoittajan määrittelemä yhtäaikainen enimmäismäärä eri toiminnoissa

- Ryhmäkoko max. 6 ratsukkoa, poikkeustilanteissa 7 ratsukkoa
- Ratsastusryhmät on jaettu ratsastustason mukaan.
- Junioritunneilla on 7 vuotta alaikäraja, nuoremmat talutusratsastuksessa. Yläikärajaa ei ole.
- Alaikäisiltä vaaditaan huoltajan suostumus.
- Kaikilta ratsastajilta kerätään yhteystiedot.

3.2 Mahdolliset rajoitukset

- Päihteiden alaisena ratsastaminen kielletty
- Ratsastajien painoraja: pienet ponit: max. 50 kg, isommat ponit: max. 70-80kg, hevoset: 90 kg

3.3 Toiminta olosuhteiden muuttuessa

- Olosuhteiden muuttuessa yllättäen opettajalla on oikeus muuttaa ratsastuspaikkaa, keskeyttää tunti tai poistaa oppilas turvallisuusriskinä tunnilta.
- Asiakkaan on noudatettava tallin ohjeita, tai hänet ohjataan jonkun muun harrastuksen pariin.

- Maastoon mennään aina porukassa ja puhelin mukana. Liikutaan tallin lähimaastossa.

3.4 Asiakkaiden varustautuminen esim. vaatetuksen suhteen

- Kypärä on pakollinen. Turvakypärän voi lainata tallilta, mutta oma kypärä sopii aina paremmin.
- Turvaliivin käyttöä suositellaan. Sen saa lainata tallilta.
- Housujen oltava joustavat, joissa ei ole saumoja reisien sisäpuolella, kengissä on oltava matalat kannat, jotta jalka ei luiskahda jalustimen läpi.
- Vaatteissa ei saa olla mitään, joka voisi tarttua, kiristyä tai jäädä kiinni esim. hevosen selästä pudotessa.
- **Ratsastusvarusteita on myytävänä hevostarvikeliikkeissä. Omien varusteiden hankkimista suositellaan.**

3.5 Asiakkaiden opastaminen

- Talli on hevosten koti. Tallissa ja sen pihassa käyttäydytään rauhallisesti.
- Hevonen saattaa säikähtää mitättömältä tuntuvaa asiaa, sateenvarjot, lastenrattaat, pulkat ja monet muut asiat näyttävät hevosen mielestä hyvin pelottavilta.
- Ratsastusalueiden viereen ei saa tuoda ylimääräisiä esineitä tai vaikkapa koiria, joita hevonen voi säikähtää.
- Erilaiset äänet saattavat aiheuttaa hevosessa pakoreaktion, jolloin on vaarana ratsastajan putoaminen hevosen selästä.
- Alueella, jossa autoilijat ja hevoset liikkuvat, on ajettava hitaasti ja vältettävä kaasuttelua sekä äänimerkin käyttöä
- Auto ja etenkin auto-peräkärry-yhdistelmä on varmintä pysäyttää, jos kohtaa ratsastaja-hevonen-yhdistelmän.
- Hevosten lähellä ei juosta, riehuta, kiljuta, eikä heitellä lumipalloja yms.
- Vanhempien sisarusten tuntia seuraavat lapset on hyvä opettaa tallin tavoille oman ja muiden turvallisuuden vuoksi.

- Hevosille ei saa koskaan syöttää mitään ilman lupaa. Hevonen voi sairastua sopimattomasta herkusta ja se oppii myös herkästi kerjäämään lisää
- Karsinoihin saa mennä vain omistajan luvalla, koskee myös tuntihevosiä.
- Tuntihevoset varustetaan ratsastajan toimesta. Jos ette halua satuloida ratsuanne, sen voi tehdä myös tallinpitäjä. Ratsastajilla on kuitenkin etuoikeus hevosen varustamiseen, sekä hoitamiseen tunnin jälkeen.
- Hevoseen karsinaan saa mennä kerrallaan yksi satuloija. Muut odottavat käytävällä.
- Hevosen takaa ei kannata kulkea turhaan, sillä pelästyessään se voi potkaista.

3.5.1 Ohjeita tallilla liikkujille

- Noudata palveluntarjoajan ja/tai tallin henkilökunnan antamia ohjeita. Tallin säännöt ovat tärkeitä turvallisuuden ja viihtyvyyden vuoksi.
- Kulutustavaroiden ja kuluttajapalvelusten turvallisuuden annetun lain (75/2004) mukaan ratsastuspalvelujen tarjoaja vastaa siitä, että palvelu on turvallinen.
- Talli on hevosten koti, joten siellä tulee käyttäytyä asiallisesti ja rauhallisesti ja välttää juoksemista ja huutamista.
- Älä koske hevosiin ilman tallihenkilökunnan tai omistajan lupaa.
- Älä mene karsinoihin ja tarhoihin ilman lupaa.
- Hevosia ei saa ruokkia, eikä niille saa antaa makupaloja ilman lupaa.
- Omien lemmikkieläinten tuonti tallialueelle ei ole toivottua.
- Hevoset saattavat pelästyä lepattavia kankaita tai sateenvarjoja, joten käytä niitä varoen.
- Älä kulje liian läheltä hevosen takaa.
- Älä työnnä lastenvaunuja hevosten lähelle, hevoset saattavat pelästyä niitä.
- Tupakointi on sallittu niille osoitetulla alueella.
- Ratsastusta katsellessasi, älä anna ohjeita ratsastajille. Se on ratsastuksenohjaajan tehtävä.
- Pidä huolta erityisesti lapsista. Opasta lapset toimimaan ohjeiden mukaan.
- Autot tulee pysäköidä niille osoitetuille paikoille.

- Jos huomaat, että jokin asia ei ole kunnossa, ilmoita siitä välittömästi tallin henkilökunnalle.

3.5.2 Ohjeita ratsastajille

- Noudata palveluntarjoajan ja/tai tallihenkilökunnan antamia ohjeita. Tallin säännöt ovat tärkeitä turvallisuuden ja viihtyvyyden vuoksi.
- Kulutustavaroiden ja kuluttajapalvelusten turvallisuuden annetun lain (75/2004) mukaan ratsastuspalvelun tarjoaja vastaa siitä, että palvelu on turvallinen.
- Ilmoita etukäteen (lomakkeella tai suullisesti) järjestäjälle mahdollisista liikuntarajoitteista, sairauksista ja allergioista sekä muista seikoista, jotka vaikuttavat toimimiseen hevosen kanssa. Näin järjestäjä voi varautua asiaan ja tarvittaessa muokata ohjelmaa sopivaksi.
- Ole rehellinen ratsastustaidoistasi.
- Ennen hevosen selkään nousua, laita ratsastuskypärä päähän ja kiinnitä se kunnolla. Huolehdi, että jalassasi on ratsastukseen sopivat jalkineet ja päälläsi asianmukainen vaatetus.
- Ratsaille noustessasi, hevosen on seistävä suorana paikallaan, paino kaikilla jaloilla, pää ylhäällä ja ohjat lyhyenä
- Selkään noustessa käytetään koroketta. Nouse satulaan hevosystävällisesti; älä töki hevosta jalalla kylkeen, äläkä rojahda satulaan raskaasti. Vietyäsi oikean jalan satulan yli, aseta jalkateräsi ensin jalustimeen ja laskeudu satulaan sen jälkeen pehmeästi.
- Keskity ratsastukseen. Katso aina kulkusuuntaan niin, että pysyt ajan tasalla ja ehdit ennakoida tulevia tilanteita. Pidä ohjat pitkinäkin niin, että saat koottua ne tarvittaessa helposti lyhyeksi.
- Hevonen aistii helposti mielialasi, asenteesi ja tunteesi. Pyri rauhallisuuteen.
- Säilytä aina riittävä etäisyys edellä kulkevaan ratsukoon. Jos ratsastat liian lähellä edellä olevaa hevosta, se saattaa ärsyntyä ja jopa potkaista. Älä myöskään ratsasta toisen ratsukon vierelle, tämä saattaa laukaista hevosissa kilpailuvietin.

- Pyri ratsastaessa mahdollisimman kevyeen apujen käyttöön. Käytä kuitenkin apuja aina niin, että hevonen reagoi eikä kyseenalaista apujasi. Hevonen pitää selkeistä ohjeista.
- Jos putoat satulasta, irrota otteesi ohjista. Älä jää raahautumaan hevosen mukana. Aidatulla alueella hevosen saa suhteellisen nopeasti kiinni.
- Jos joku muu putoaa hevosen selästä, pysy rauhallisena. Pysäytä hevosesi ja rauhoita sitä. Odota ohjaajan ohjeita.
- Älä huuda, jos säikähdät. Hevonen voi pillastua kovista äänistä.
- Älä koskaan tupakoi hevosen selässä tai sen lähellä

4. Hevoset

- Käytössä on erilaisia ja eri kokoisia, koulutettuja hevosia ja poneja.
- Tällä hetkellä ratsuja on 13.
- Lisäksi tallissa asuu kaksi koulutettavaa suomenhevosta, yksi varsa ja neljä yksityistä hevosta.

4.1 Eri hevosten rajoitukset, hoidon erityisohjeet

- Ponit jaetaan lasten koon ja kokemuksen mukaan, isoilla poneilla ratsastavat myös aikuiset. Hevosia käytetään juniori- ja senioritunneilla.
- Tallimestari jakaa ratsut ratsastajille yhteistyössä opettajien kanssa. Hän vastaa hevosten ja ponien hoidon erityistarpeista.

5. Rakennukset ja rakenteet

- Tallialue koostuu hevostallista, ponitallista, sekä yksityishevosten tallista, ratsastuskentästä 28x55m, maneesista 25x60 (turvallisuusohje liitteenä) ja ulkotarhoista (rakennusten sijainti alueella liitteenä).
- Leiriläisten majoitustilat sijaitsevat ponitallin vintillä.
- Hevostallissa on yhteensä 13 karsinapaikkaa, ponitallissa 6, yksityisten 6 paikkaa.

5.1 Rakennusten huolto

- Rakennusten huollosta vastaa: Erkki Laakso puh. [REDACTED]
- Tarkastus ja huolto: Erkki Laakso
- Rakennukset ja aputilat huolletaan tarvittaessa

5.2 Sammutus ja pelastustehtävien järjestelyt

- Hälytetään palokunta, varmistetaan että kaikki ovat päässet ulos tulipalon sattuessa, ryhdytään alkusammutustöihin.
- Ehkäistään lisävahinkojen tapahtuminen, esim. siirtämällä autot pois ja siirtämällä hevoset joko tarhoihin tai maneesin ja ovet suljetaan
- Jokaisesta tallista on selkeä reitti ulos, hevostallissa reittejä on kolme.
- Palosammuttimet löytyvät sekä hevostallin etuoven pielestä, että ponitallin ulkoseinästä, oven vierestä. Sammuttimet huolletaan säännöllisesti.
- Majoitustiloissa on palovaroittimet, jotka huolletaan säännöllisesti.

6. Ratsastusvälineet ja henkilösuojaimet

6.1 Luettelo ratsastusvälineistä ja henkilösuojaimista, niiden säilytyspaikka

- Turvakypärät säilytetään toimiston hyllyssä, josta niitä voi lainata.
- Turvaliivit säilytetään rehuhuoneen hyllyssä, josta niitä voi lainata.
- Satulat säilytetään niille varatuissa, hevoskohtaisissa nimetyissä telineissä satulahuoneessa.
- Suitset pestään, niputetaan ja laitetaan niille kuuluviin, nimettyihin telineisiin satulahuoneeseen.

6.2 Hevoskohtaiset- ja turvavarusteet, vastuuhenkilö

- Vastuuhenkilö: Kirsti Laakso

6.3 Tarkastus ja huoltosuunnitelma

- Tarkempi tarkastus kaksi kertaa vuodessa, syksyllä ja keväällä.
- Etenkin hevosten varusteita tarkastellaan päivittäin.
- Ompeleet tarkistetaan ja jalustinhihnojen vetolujuus arvioidaan.
- Kypärien ja liivien kunto ja mahdolliset vauriot tarkastetaan.
- Tarvittaessa varusteet korvataan uusilla tai korjataan.

7. Muut välineet ja varusteet

- Tallisiivouksessa käytettävät työvälineet (talikot yms.) säilytetään niille varatuissa paikoissa. Kottikärryt säilytetään ulkona.

8. Riskien arviointi ja turvallisuuden suunnittelu

8.1 Mitä vaaroja toiminnassa on?

- Vaaratilanteita syntyy, kun hevosia kuljetetaan käytävillä.
- Tulipalotilanteessa hevosten pelastusmahdollisuudet ovat hyvät.
- Maneesissa hevosen säikkymisen voi aiheuttaa esim. kova tuuli, lumen putoaminen katolta.
- Liikelle pihatiellä saattaa säikäyttää tuntiehevosia.
- Ratsastukseen liittyy aina riski pudota hevosen selästä tai hevonen voi potkaista, jolloin on aina loukkaantumisriski sekä asiakkailta, että hevosilla.
- Liiallinen pelkääminen tai jännittäminen esim. estetunnilla saattaa aiheuttaa vaaratilanteen, tunnetila estää ratsastajaa toimimasta normaalisti.

8.2 Toimenpiteet vaarojen poistamiseksi tai tapaturmien ja onnettomuuksien ennalta ehkäisemiseksi

- Asiakkaat perehdytetään tallin toimintaan. Opettajat ja tallin henkilökunta auttavat ratsastajia hevosten käsittelyssä.
- Riskitekijöitä ehkäistään ohjeistamalla toiminnot ja valvomalla sääntöjen noudattamista.
- Henkilökunnalla on hyvät alkusammutus ja ensiapuvalmiudet.
- Hevoset valikoituvat tuntikäyttöön sopiviksi ja uudet hevosen "sisään ajetaan" henkilökunnan toimesta, ennen kuin ne laitetaan asiakaskäyttöön.
- Henkilökunta valikoi kullekin ratsastajalle ja kuhunkin tehtävään sopivimman hevosen.
- Ratsastusryhmät jaetaan taitotason mukaan ja tehtävät valitaan taitotasolle sopivaksi, ei liian helpoksi tai vaikeaksi.
- Asiakkaiden kokemuksia kysellään tuntien jälkeen. Pyritään säilyttämään keskusteluyhteys, jotta saadaan tietoa tuntien sopivuudesta.
- Riskien minimoimisessa otettava huomioon mm. vallitsevat sääolosuhteet. Tuulisella säällä ratsastajia kehoitetaan erityiseen valppauteen.
- Kovilla pakkasilla hevosia pyritään liikuttamaan säännöllisesti, ja niiden ruoka-annoksia pienennetään vastaamaan kulutusta, jolloin hevoset eivät ole liian virkeitä liiallisesta energiansaannista.
- Talvella ratsastus tapahtuu erityistä varovaisuutta noudattaen, sillä kylmyys voi aiheuttaa hevosissa ylivireyttä.
- Tammojen kiimakierto voi aiheuttaa niille poikkeuksellisia käyttäytymismalleja. Tällöin tuntia pitävä opettaja ottaa asian huomioon ja varoittaa mm. ratsastamasta liian lähelle toisia hevosia.

8.3 Tapaturman tai onnettomuuden jälkeen tehtävät toimenpiteet

- Tapaturma ja onnettomuudet kirjataan ylös ja niiden johdosta tehdään tarvittavat toimenpidemuutokset.
- Sairaalakäyntiin johtavista tapaturmista tehdään ilmoitus viranomaisille.
- Putoamisen jälkeen oppilaan mielipide otetaan huomioon ja häntä ei pakoteta jatkamaan ratsastusta. Hänen vointiaan seurataan.

9. Toimintaohjeet onnettomuus- ja hätätilanteita varten

9.1 Keinot ja ohjeet avun hälyttämisestä ja varajärjestelmästä

- Tuntia pitävällä opettajalla on aina matkapuhelin mukana, turvallisuusvastaavalla puhelinpäivystys 24/7
- HÄTÄNUMERO 112

9.2 Työnjako ja johtamisvastuu

- Paikalla olevalla opettajalla tai muulla henkilökuntaan kuuluvalla on aina johtamisvastuu.

9.3 Toimintajärjestys ja ensiavun antaminen

- Opettaja antaa ensiavun ja päättää jatkotoimenpiteistä. Lasten tapauksissa pyritään saamaan vanhemmat paikalle mahdollisimman pian.
- Opettaja tai muu aikuinen lähtee mukaan, jos loukkaantunut toimitetaan sairaalahoitoon.

9.4 Luettelo ensiapuvälineistä ja pelastusvälineistä sekä niiden sijainti

- Ensiapuvälineet löytyvät tallin toimistosta.

9.5 Evakuointisuunnitelma

- Suuronnettomuuden uhatessa asiakkaat poistetaan tallirakennuksesta. Sen jälkeen hevosia siirretään mahdollisuuksien mukaan turvaan, joko tarhoihin tai maneesiin.

- Tarhojen portit/ovet suljetaan ja autot siirretään pois lisävahinkojen välttämiseksi.

10. Onnettomuuskirjanpito ja onnettomuuden syyn tutkinta

10.1 Kuvaus onnettomuuskirjanpidon - ja tutkinnan järjestämisestä

- Opettaja kirjaa onnettomuudet ja läheltä piti-tilanteet erilliselle lomakkeelle.

10.2 Tapausilmoituslomakkeen täyttäminen

- Opettaja täyttää ilmoituksen.
- Ilmoitus täytetään myös yksityisistä hevosista, jos onnettomuus liittyy Ponilaakso Oy:n tiloihin tai toimintaan.

10.3 Lomakkeen palauttaminen vastuuhenkilölle

- Jokaisesta onnettomuudesta ja läheltä piti - tilanteesta ilmoitus turvallisuusvastaavalle kirjallisesti tai suullisesti.

10.4 Vastaavien tapausten varalta ennaltaehkäisevien toimenpiteiden miettiminen ja toimeenpaneminen sekä vastuuhenkilön nimeäminen ja aikataulujen tekeminen toimenpiteiden toteuttamiseen

- Tarvittavat toimenpiteet suoritetaan välittömästi.

10.5 Tapauksesta tiedottaminen (vastuuhenkilö ja tiedottamistapa)

- Opettaja on yhteydessä asianomaisiin kirjallisesti tai suullisesti.

Turvallisuusohjeet Ponilaakso Oy: asiakkaille

1. Päihteen alaisena ratsastaminen kielletty.
2. Ratsastustunneilla alaikäraja on 7 vuotta. Talutusratsastuksessa pääsääntöisesti 4 vuotta.
3. Alaikäisen tulee toimittaa kirjallinen tai suullinen lupa ratsastusharrastuksen sallimisesta. Huoltajan yhteystiedot tulee toimittaa ratsastuskoululle.
4. Asiakkaan on ilmoitettava suullisesti tai kirjallisesti mahdollisista liikuntarajoitteista tai allergioista yms. ratsastuskoululle.
5. Asiakkaiden lemmikkien tuonti tallille on kielletty. Jos kuitenkin asiakas tuo esim. koiran tallialueelle, hän on vastuussa sen aiheuttamista vahingoista/onnettomuuksista.
6. Tutustu tallin ilmoitustauluun. Ilmoitustaululta löytyy Kuluttajaviraston laatimat ohjeet tallissa liikkujille ja ratsastajille, sekä ohjeet hätätilanteiden varalle.
7. Tallilla on ehdottomasti noudatettava tallin sääntöjä ja ohjaajien/kouluttajien ohjeita. Asiakas joka ei noudata annettuja ohjeita, ohjataan jonkun toisen harrastuksen pariin.

8. Ratsastusalueina toimivat myös Pohjoisjärven maastot ja tallin oma maastoreitti (ks. liite). Maastoon lähtevän ratsastajan on tiedotettava henkilökunnalle suunnitelmistaan. Tarvittaessa henkilökunta antaa lisäohjeita.

LIITTEET

LIITE 1: Sijainti

LIITE 2: Rakennusten sijainti alueella

LIITE 3: Maneesin turvallisuusohje

LIITE 4: Kartta ratsastusreiteistä

7.7.2026

Erkki Laakso
Hanna Laakso (yhteyshenkilö)
Hoskarintie 24
42560 POHJOISJÄRVI

Viite Dnro 234/11.01.00/2022 (jatkoa asialle 349/11.01.00/2010)

Asia Täydennyspyyntö / hevostallin ympäristölupahakemus, Erkki Laakso, Keuruu

Pyydän täydentämään / päivittämään 15.6.2026 päivätyn ympäristölupahakemuksen ja sen liitteenä olevan 11.4.2026 päivätyn ”Ympäristölupahakemuksen saatteeksi” -selvityksen tietoja seuraavilta osin:

1. Selvityksen mukaan lantalan edustalle on tarkoitus rakentaa lantalan levyinen 6 x 5 metriä kokoinen tiivispohjainen kuormauslaatta. Kuormauslaatan rakentamista on edellytetty jo aikaisemmissa lupapäätöksissä. Mikä on kuormauslaatan valmistumisen aikataulu?
2. Lantalan tiiveyden varmistaminen: aikaisemmissa lupapäätöksissä on edellytetty salaojaputkiston rakentamista lantalan pohjatasen alapuolelle ja salaojaputkien johtamista vesipesälliseen tarkastuskaivoon, josta tulee ottaa kertaluonteinen vesinäyte. Tarkastuksilla salaojaputkien olemassaolo on jäänyt epävarmaksi, mutta tarkkailuun käytettävissä olevaa salaojakaivoa ei ole ollut havaittavissa.

Millä aikataululla aikaisemmin edellytetty tiiviyden varmistaminen toteutetaan? Miten lantalan kunnon / tiiviyden varmistaminen tullaan jatkossa toteuttamaan?

3. Hakemuksessa tulevaksi eläinmääräksi on esitetty eri kohdissa 18 ja 15, uudemman eläinsuojan pohjapiirroksen mukaan karsinapaikkoja olisi 16–17 (karsina, jonka kautta kulku lantalaan). Mikä on uudemman eläinsuojan enimmäiseläinpaikkamäärä?
4. Tarkastuksella on todettu, ettei poneille käytetty vanha eläinsuoja täytä nykyisiä vaatimuksia muun muassa tiiviyden osalta. Hakemuksessa onkin todettu, että eläinmäärää tullaan vähentämään niin, että jatkossa eläimiä pidetään pelkästään uudessa eläinsuojassa. Tarkastuksella hakija on esittänyt, että eläinmäärän vähentäminen toteutetaan luonnollisen poistuman kautta, koska osa hevosista on jo iäkkäitä, mutta ratsastuskoulutoiminnassa pidettyjä hevosia. Eläinmäärän vähentäminen parantaa myös tarha-alueiden ja lantalatilavuuden riittävyyttä. Keskusteluissa hakijan yhteyshenkilö on esittänyt myös, että eläinmäärän vähentäminen mahdollistaa laidunkierron, mikä parantaa aikaisemmasta tarha-alueiden kasvipeitteisyyttä ja vähentää siten ravinteiden kulkeutumista pohjaveteen.

Mihin mennessä eläinmäärän pienenemisen on arvioitavissa toteutuvan niin, että käytössä on vain uusi eläinsuoja? Millä tavalla ehkäistään ravinteiden kulkeutumisen riskiä pohjaveteen vanhasta eläinsuojasta siihen asti?

5. Selvityksen mukaan Hoskarinjokeen rajoittuvat tarha-alueet on tarkoitus aidata niin, että Hoskarinjoen rantaan jää 10 metrin suojavyöhyke. Mikä on tarhojen aitaamistilanne ja tehdäänkö aitaaminen tilan Myllypelto alueelle vai myös Hoskarinjoen rannalla oleville vuokra-alueille?
6. Onko pohjaveden tarkkailua pohjaveden havaintoputkesta HP 1/23 toteutettu vuosien 2025–2026 aikana? Onko tilalle asennettu uusia pohjaveden havaintoputkia?
7. Ympäristölupahakemuksen saatteeksi -liitteessä mainitaan yhteydenotto Keurusselän valuma-alueen kunnostushankkeen Keurus3-jatkohankkeen asiantuntijaan, joka on myös käynyt tilalla. Tuliko yhteydenoton perusteella esille tilan pohja- ja pintavesiensuojelua edistäviä toteutettavissa olevia toimenpiteitä tai käytäntöjä? Mitä toimenpiteitä ja mikä on niiden toteutusaikataulu?

Täydennys tulee toimittaa 4.8.2026 mennessä sähköpostitse osoitteella ymparistonsuojelu@keuruu.fi.

ympäristönsuojelutarkastaja

Taina Lahtinen-Joensalmi
puh. 040 587 2229
taina.lahtinen-joensalmi@keuruu.fi

Jakelu

Erkki Laakso (sähköpostilla)
Hanna Laakso (sähköpostilla)

Täydennys hevostallin ympäristölupahakemukseen, Erkki Laakso, Keuruu
Laatinut Hanna Laakso (yhteyshenkilö)
13.7.2026

1. Selvityksen mukaan lantalan edustalle on tarkoitus rakentaa lantalan levyinen 6 x 5 metriä kokoinen tiivispohjainen kuormauslaatta. Kuormauslaatan rakentamista on edellytetty jo aikaisemmissa lupapäätöksissä. Mikä on kuormauslaatan valmistumisen aikataulu?

Laatta on tarkoitus rakentaa vielä tällä rakennuskaudella, eli ennen kuin maa jäätyy.

2. Lantalan tiiveyden varmistaminen: aikaisemmissa lupapäätöksissä on edellytetty salaojaputkiston rakentamista lantalan pohjatasen alapuolelle ja salaojaputkien johtamista vesipesälliseen tarkastuskaivoon, josta tulee ottaa kertaluonteinen vesinäyte. Tarkastuksilla salaojaputkien olemassaolo on jäänyt epävarmaksi, mutta tarkkailuun käytettävissä olevaa salaojakaivoa ei ole ollut havaittavissa.

Millä aikataululla aikaisemmin edellytetty tiiviyden varmistaminen toteutetaan? Miten lantalan kunnon / tiiviyden varmistaminen tullaan jatkossa toteuttamaan?

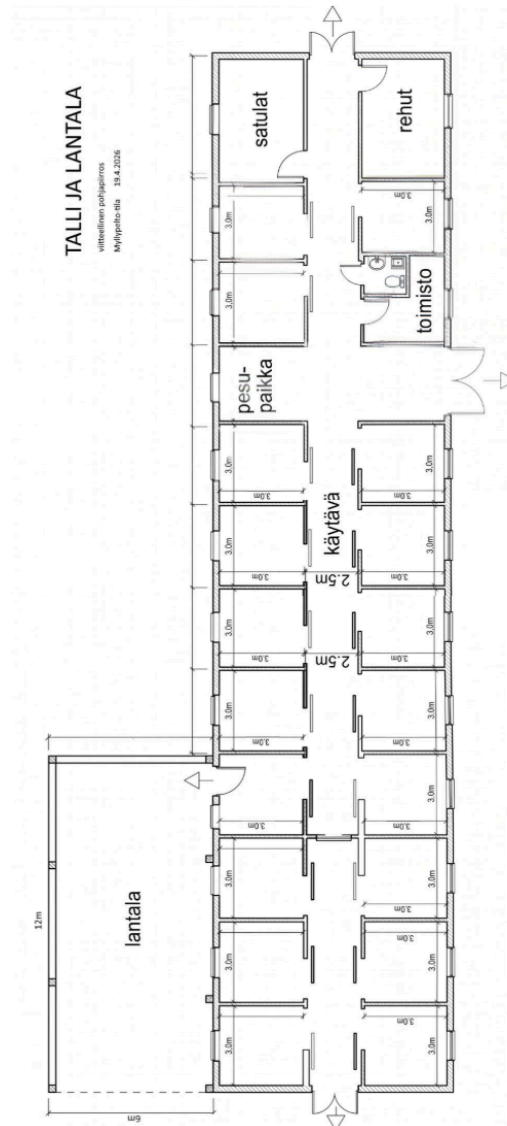
Kesän aikana lantalan edessä on tehty maantasoitustöitä. Samalla on levitetty lantalan pohjoispuolella ollut maapenkka, jonka alta tarkastuskaivo on saatu samalla esiin. Ohessa on kuvat kaivosta. Sinne ei ole juurikaan kertynyt vettä, joten näytteen ottaminen lienee haastavaa. Mikäli keivoon kertyy vettä, siitä otetaan kertaluonteinen näyte.

Jatkossa lantalan tiiviyttä tarkkaillaan kerran vuodessa tarkemmin, kun lantala tyhjennetään kokonaan. Mikäli huomataan poikkeavuuksia tai esim. halkeamia betonissa, otetaan tarkkailukaivosta uusi näyte.

3. Hakemuksessa tulevaksi eläinmääräksi on esitetty eri kohdissa 18 ja 15, uudemman eläinsuojan pohjapiirroksen mukaan karsinapaikkoja olisi 16–17 (karsina, jonka kautta kulku lantalaan). Mikä on uudemman eläinsuojan enimmäiseläinpaikkamäärä?

Viitteellisestä pohjapiirroksesta olikin jäänyt puuttumaan yksi pari karsinoita. Niitä on nykyisellään yhteensä 19. Tarkoitus on käyttää yhtä niistä ns. varakarsinana tilapäisiä tilanteita varten, jolloin karsinapaikkoja on tallirakennuksessa 18-19.

KUVA: Uusi versio tallirakennuksen pohjapiirroksesta

4. Tarkastuksella on todettu, ettei poneille käytetty vanha eläinsuoja täytä nykyisiä vaatimuksia muun muassa tiiviyden osalta. Hakemuksessa onkin todettu, että eläinmäärää tullaan vähentämään niin, että jatkossa eläimiä pidetään pelkästään uudessa eläinsuojassa. Tarkastuksella hakija on esittänyt, että eläinmäärän vähentäminen toteutetaan luonnollisen poistuman kautta, koska osa hevosista on jo iäkkäitä, mutta ratsastuskoulutoiminnassa pidettyjä hevosia. Eläinmäärän vähentäminen parantaa myös tarha-alueiden ja lantalatilavuuden riittävyyttä. Keskusteluissa hakijan yhteyshenkilö on esittänyt myös, että eläinmäärän vähentäminen mahdollistaa laidunkierron, mikä parantaa aikai-

semmasta tarha-alueiden kasvipeitteisyyttä ja vähentää siten ravinteiden kulkeutumista pohjaveteen.

Mihin mennessä eläinmäärän pienenemisen on arvioitavissa toteutuvan niin, että käytössä on vain uusi eläinsuoja? Millä tavalla ehkäistään ravinteiden kulkeutumisen riskiä pohjaveteen vanhasta eläinsuojasta siihen asti?

Hevosten vähentämisessä hyödynnetään luonnollisen poistuman lisäksi myös esim. hevosten myyntiä. Toimija sitoutuu vähentämään hevosmäärää vuoden sisällä, eli syksyyn 2027 mennessä. Tuohon mennessä hevoset mahtuvat uudempaan tallirakennukseen. Siihen saakka vanhemman tallin ravinteiden kulkeutumista pyritään estämään käyttämällä paksua turvekerrosta kuivikkeena, sekä siivoamalla talli perusteellisesti päivittäin.

5. Selvityksen mukaan Hoskarinjokeen rajoittuvat tarha-alueet on tarkoitus aidata niin, että Hoskarinjoen rantaan jää 10 metrin suojavyöhyke. Mikä on tarhojen aitaamistilanne ja tehdäänkö aitaaminen tilan Myllypelto alueelle vai myös Hoskarinjoen rannalla oleville vuokra-alueille?

Aidat Hoskarinjoen molemmin puolin ovat pääosin nyt pystyssä. Tallin puolella suojavyöhyke on jo perustettu. Hoskarin puolella suojavyöhyke viimeistellään heinäkuun aikana.

6. Onko pohjaveden tarkkailua pohjaveden havaintoputkesta HP 1/23 toteutettu vuosien 2025–2026 aikana? Onko tilalle asennettu uusia pohjaveden havaintoputkia?

Pohjavesinäytteitä ei ole otettu vuosien 25-26 aikana ympäristölupamenettelyyn liittyvien epäselvyyksien vuoksi. Uusia havaintoputkia ei ole myöskään asennettu. Putkesta HP 1/23 viimeksi otettu näyte ei ollut normaalista poikkeava, vaan kaikki näytti sen perusteella olevan kunnossa. Toimija sitoutuu jatkossa ottamaan näytteen kyseisestä putkesta kaksi kertaa vuodessa. Seuraava testitulos lähetetään ympäristöviranomaiselle pikimmiten.

7. Ympäristölupahakemuksen saatteeksi -liitteessä mainitaan yhteydenotto Keurusselän valuma-alueen kunnostushankkeen Keurus3-jatkohankkeen asiantuntijaan, joka on myös käynyt tilalla. Tuliko yhteydenoton perusteella esille tilan pohja- ja pintavesiensuojelua edistäviä toteutettavissa olevia toimenpiteitä tai käytäntöjä? Mitä toimenpiteitä ja mikä on niiden toteutusaikataulu?

Keurusseudun valumahankkeen asiantuntija piti hyvänä ideana toimijan ehdottamaa vanhojen kala-altaiden käyttämistä valumavesiä viivyttävänä kosteikkoalueena. Valumavedet ohjautuvat jo nyt osin altaisiin ja tarkoitus on jatkossa vaikuttaa valumavesien ohjautumiseen vielä lisää. Asiantuntija piti hyvänä ideana myös jonkinlaisen patorakennelman asentamista kala-altaan purkupäähän. Toimija selvittää parhaillaan padon hyödyntämisen ja rakentamisen mahdollisuuksia. Asiantuntija piti hyvänä ideana myös hevosten määrän vähenemisen kautta mahdollistuvaa laidunkiertoa, joka ennallistaisi maan kasvukuntoa. Toimija on jo saanut käyttöönsä lisää vuokramaita joen toiselta puolelta. Uusi tarha-alue on perustettu ja siten laidunkierron hyödyntäminen on päästy jo aloittamaan.